

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

**Priebežné hodnotenie pokroku implementácie
horizontálneho princípu Udržateľný rozvoj a horizontálneho
princípu Rovnosť mužov a žien a nediskriminácia na úrovni
programov**

**záverečná správa
finálna verzia**

*Tento projekt bol spolufinancovaný
Európskou úniou.*

Európska únia
Európsky fond regionálneho rozvoja

KPMG Slovensko spol. s r.o.

Máj 2017

This report contains 54 pages

Zhrnutie

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie horizontálneho princípu Udržateľný rozvoj a horizontálnych princípov Rovnosť mužov a žien a nediskriminácia na úrovni programov sa realizovalo za účelom posúdenia pokroku implementácie horizontálnych princípov na úrovni programov európskych štrukturálnych a investičných fondov v programovom období 2014 – 2020 ako aj posúdenia plnenia cieľov horizontálnych princípov stanovených v strategických dokumentoch.

Hodnotenie odpovedalo na identické otázky pre všetky horizontálne princípy a sústredilo sa i) na to, či dokážu mechanizmy vytvorené na národnej úrovni účinne presadzovať uplatňovanie zásad horizontálnych princípov pri implementácii programov; ii) posudzovalo účinnosť opatrení prijatých na podporu a sledovanie uplatňovania zásad horizontálnych princípov; a iii) mieru príspevku intervencií k plneniu cieľov stanovených v strategických dokumentoch pre horizontálne princípy na národnej úrovni.

Hodnotenie využívalo ako hlavný nástroj na kvalitatívny zber údajov čiastočne štruktúrované a hĺbkové rozhovory (interview). Údaje boli spracované formou komparatívnej analýzy. Výrazným obmedzením hodnotenia bol skutočný stav implementácie programov, ktorý bol v čase vypracovávania hodnotenia v začiatkoch. To bolo dôvodom, prečo faktami podopreté odpovede na hodnotiace otázky a zhodnotenie účinnosti opatrení a ich príspevok k plneniu strategických cieľov horizontálnych princípov má určité limity, ktoré vyplývajú z relatívne nízkej početnosti realizovaných intervencií.

Na základe zistení bolo konštatované, že systémy horizontálnych princípov sú uplatňované prierezovo a univerzálne na všetky programy. Na národnej úrovni je vytvorený systém mechanizmov, ktorý by mal zabezpečiť uplatnenie horizontálnych princípov a za koordináciu zodpovedajú gestori horizontálnych princípov. Tí v spolupráci s Riadiacimi orgánmi programov definujú v programových dokumentoch merateľné ukazovatele a iné údaje, ktoré by mali indikovať plnenie cieľov stanovených pre horizontálne princípy. Súčasne by mali horizontálne princípy intervencií napomáhať tvorbe synergických efektov a eliminovať opatrenia s opačnými efektami, či negatívnymi dopadmi na iné oblasti.

Účinnosť týchto opatrení či mechanizmov nie je možné v rámci hodnotenia komplexne posúdiť vzhľadom na aktuálne štádium implementácie. Je však evidentné, že rozsah merateľných ukazovateľov, ktoré sú monitorované, je výrazne väčší než je potrebné. To znamená, že proces monitorovania je vo vzťahu k množstvu požadovaných údajov pri súčasnom nastavení náročný na čas a na personálne kapacity, pričom obsahuje aj množstvo informácií, ktoré nemajú ďalšie využitie vzhľadom na posúdenie dosahovania cieľov horizontálnych princípov. Ukazovatele horizontálnych princípov sú často ukazovatele na úrovni výstupu a reflektujú predovšetkým intervenčnú logiku programov, preto nemerajú bezprostredné plnenie cieľov horizontálnych princípov.

Horizontálne princípy sa týkajú širokého spektra oblastí, v ktorých dochádza aj k výrazným zmenám. Tieto zmeny môžu mať za následok rôzne pozitívne či negatívne efekty, ktoré následne vplývajú na realizované intervencie a môžu byť v konflikte s cieľmi horizontálnych princípov. Preto sú odborné vedomosti pracovníkov a pracovníčok monitorovania dôležité, aby na základe identifikovaných rizík vedeli usmerniť ďalšie

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

pokračovanie intervencií. V kontexte vyššie spomenutého je kľúčové, aby na národnej úrovni existovala jasná stratégia udržateľného rozvoja, ktorá zadefinuje hlavné priority.

Na základe uvedeného odporúčame pre všetky horizontálne princípy:

- zväziť zníženie počtu ukazovateľov a zbierať len relevantné údaje, na základe ktorých sa dá posúdiť plnenie cieľov príslušného horizontálneho princípu,
- naďalej uplatňovať súčasný systém, ktorý zabezpečuje povinné zohľadnenie horizontálnych princíпов pri posudzovaní projektových žiadostí,
- zefektívniť monitorovanie projektov a nezberať ukazovatele, ktoré merajú len marginálne efekty vo vzťahu k horizontálnym princípom, pretože konečné dopady intervencií EŠIF môžu byť monitorované na úrovni kontextových ukazovateľov,
- posilniť administratívne a odborné kapacity pracovníkov/pracovníčok zodpovedných za monitorovanie a priebežne využívať výstupy z monitorovania projektov ako spätnú väzbu pre pokračovanie intervencií.

Pre horizontálny princíp Udržateľný rozvoj:

- čo najskôr ukotviť základné priority udržateľného rozvoja v strategickom dokumente pre túto oblasť na národnej úrovni,
- následne rozpracovať metodiku monitorovania príspevku jednotlivých programov k horizontálnemu princípu Udržateľný rozvoj vo vzťahu k novej stratégii v súlade s odporúčaniami Európskej komisie, a priebežne hodnotiť plnenie cieľov,
- pri komplexnom hodnotení horizontálneho princípu Udržateľný rozvoj vychádzať z desiatich tematických ukazovateľov, tak ako ich definuje pre túto oblasť Európska komisia a sleduje Eurostat,
- posilniť výmenu informácií medzi jednotlivými programami, ktoré môžu mať synergické vplyvy na udržateľný rozvoj a identifikovať možné konfliktné oblasti, a
- podporiť potenciál koordinovaných a na seba nadväzujúcich opatrení v kontexte územného rozvoja.

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

Použité skratky

AGIS	Automatizovaný geografický informačný systém
AP	Akčný plán
EIA	Posudzovanie vplyvov na životné prostredie
EIGE	Európsky inštitút pre rodovú rovnosť
EK	Európska komisia
ENRF	Európsky námorný a rybársky fond
EPFRV	Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka
ESF	Európsky sociálny fond
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
EÚ	Európska únia
EÚ FRA	Agentúra EÚ pre základné práva
EU SILC	Štatistiky EÚ o príjme a životných podmienkach
HP	Horizontálny princíp
IACS	Integrovaný administratívny a kontrolný systém
IROP	Integrovaný regionálny operačný program
ITMS2014+	Informačný monitorovací systém
MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
ND	Nediskriminácia
NS TUR	Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja
OP	Operačný program
OP EVS	Operačný program Efektívna verejná správa
OP II	Operačný program Integrovaná infraštruktúra
OP LZ	Operačný program Ľudské zdroje
OP RH	Operačný program Rybné hospodárstvo
OP TP	Operačný program Technická pomoc
OP Val	Operačný program Výskum a inovácie
OZE	Obnoviteľné zdroje energie
PD	Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014 - 2020
PRV	Program rozvoja vidieka SR 2014-2020
RMŽ a ND	Rovnosť mužov a žien a nediskriminácia
RO	Riadiaci orgán
SO	Sprostredkovateľský orgán
SR	Slovenská republika
ŠÚ SR	Štatistický úrad SR
ÚPPVII	Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu
UPSVaR	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
UR	Udržateľný rozvoj (pre programové obdobie 2014-2020)
VZPS	Výberové zisťovanie pracovných síl

Obsah

Zhrnutie	2
Použité skratky	4
1 Úvod a štruktúra správy	6
2 Účel hodnotenia, predmet, hodnotiace otázky a úlohy	7
2.1 Účel a predmet hodnotenia	7
2.2 Hodnotiace otázky	7
3 Metodika a postup hodnotenia	8
4 Zistenia	10
4.1 Mechanizmy vytvorené na národnej úrovni	10
4.1.1 HP Rovnosť mužov a žien a nediskriminácia	12
4.1.2 HP Udržateľný rozvoj	13
5 Výsledky analýz podľa hodnotiacich otázok	17
5.1 HP Rovnosť mužov a žien a nediskriminácia	17
5.2 HP Udržateľný rozvoj	19
6 Závěry a odporúčania	24
Príloha 1 Kontext HP RMŽ a ND	29
Príloha 2 Kontext HP UR	37
Príloha 3 Kontextové ukazovatele RMŽ a ND	43
Príloha 4 HP RMŽ a ND na úrovni jednotlivých programov a zabezpečenie monitorovania HP	44
Príloha 5 Kontextové ukazovatele UR	46
Príloha 6 Dokumenty EÚ relevantné pre HP UR	47
Príloha 7 Príklad ukazovateľov pre OP Val	48
Príloha 8 Personálne zabezpečenie	52
Príloha 9 Zoznam osôb zapojených do rozhovorov	53

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

1 Úvod a štruktúra správy

Predkladaný dokument predstavuje Záverečnú správu v rámci plnenia Diela 4 Priebežné hodnotenie pokroku implementácie horizontálneho princípu (HP) Udržateľný rozvoj (UR), HP Rovnosť mužov a žien, a HP Nediskriminácia (HP RMŽ a ND) na úrovni programov (ďalej aj „zadanie“), na základe Čiastkovej zmluvy o dielo č. 690/2016, uzavretej dňa 26. 05. 2016 medzi Úradom vlády SR¹ ako objednávateľom a konzorciom spoločností KPMG Slovensko, spol. s r.o., Bratislava a stengl. a. s., Bratislava ako zhotoviteľom.

Správa pozostáva z nasledujúcich častí:

- Kapitola 2 - popisuje cieľ a otázky hodnotenia tak, ako boli stanovené v zadávacích podmienkach,
- Kapitola 3 - obsahuje stručný popis metodického prístupu,
- Kapitola 4 - obsahuje všetky predbežné zistenia a popisuje mechanizmy na uplatnenie horizontálnych princíпов vytvorené na národnej úrovni,
- Kapitola 5 - popisuje zistenia a poskytuje odpovede na hodnotiace otázky, a
- Kapitola 6 - obsahuje závery vyplývajúce zo zistení a na nich nadväzujúce odporúčania.

¹ V nadväznosti na Zákon č. 171/2016 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 575/2001 z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony bol s účinnosťou k 1. júnu 2016 zriadený Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu (ÚPPVII). Zmluva o dielo č. 690/2016 bola predmetom delimitácie z ÚV SR na ÚPPVII.

2 Účel hodnotenia, predmet, hodnotiace otázky a úlohy

2.1 Účel a predmet hodnotenia

Účelom hodnotenia je poskytnúť objektívne posúdenie pokroku implementácie horizontálneho princípu Udržateľný rozvoj (HP UR) a horizontálneho princípu Rovnosť mužov a žien a nediskriminácia (HP RMŽ a ND) na úrovni programov, pri implementácii EŠIF v programovom období 2014 – 2020 a posúdenie plnenia dosiahnutej úrovne cieľov HP UR vo vzťahu ku globálnym a strategickým cieľom stanovených v strategickom dokumente pre HP UR. Hodnotenie by malo tiež zahŕňať zhodnotenie vytvorených nástrojov na monitorovanie vykonávania HP UR pre účely správ.

Predmetom hodnotenia je posúdenie funkčnosti mechanizmov vytvorených pre zabezpečenie uplatňovania zásad horizontálnych princípov v rámci implementácie EŠIF. Hodnotenie je zamerané na posúdenie kľúčových opatrení prijatých vo vzťahu k uplatňovaniu horizontálnych princípov v rámci operačných programov. Súčasťou posúdenia je analýza prínosov implementácie EŠIF k cieľom definovaným v národných strategických dokumentoch pre uplatňovanie horizontálnych princípov.

2.2 Hodnotiace otázky

Špecifikácia zadania stanovuje rovnaké otázky pre všetky tri HP, aj keď HP RMŽ a ND rieši hodnotenie ako jednu oblasť, keďže obidva HP zastrešuje jeden gestor. Hodnotiace otázky sú uvedené nasledovne:

A: Horizontálny princíp UR

1. Dokážu mechanizmy vytvorené na národnej úrovni (na úrovni Partnerskej dohody) účinne presadzovať uplatňovanie zásad HP UR pri implementácii EŠIF?
2. Aká je účinnosť opatrení prijatých na podporu a sledovanie uplatňovania zásad HP UR v rámci jednotlivých operačných programov?
3. Do akej miery prispela implementácia intervencií podporených z EŠIF k plneniu cieľov stanovených v národnom strategickom dokumente pre HP UR?

B: Horizontálne princípy RMŽ a ND

- Dokážu mechanizmy vytvorené na národnej úrovni (na úrovni Partnerskej dohody) účinne presadzovať uplatňovanie zásad HP RMŽ a ND pri implementácii EŠIF?
- Aká je účinnosť opatrení prijatých na podporu a sledovanie uplatňovania zásad HP RMŽ a ND v rámci jednotlivých operačných programov?
- Do akej miery prispela implementácia intervencií podporených z EŠIF k plneniu cieľov stanovených v národnom strategickom dokumente pre HP RMŽ a ND?

3 Metodika a postup hodnotenia

Hodnotenie využíva vo väčšej miere kvalitatívne nástroje, ktoré sú kľúčové na zodpovedanie hodnotiacich otázok. Kvalitatívne nástroje sa využívajú predovšetkým na hlbšie pochopenie mechanizmov a opatrení, prostredníctvom ktorých sú HP implementované v rámci jednotlivých programov. Pôvodný zámer predpokladal využiť na zber a analýzu údajov aj kvantitatívne nástroje. Tie mali byť využité na analýzu ukazovateľov programov, ako aj dostupných štatistických údajov bezprostredne súvisiacich s HP UR, RMŽ a ND. Vzhľadom na reálny stav implementácie programov EŠIF, ktorý bol v čase vypracovania hodnotenia v začiatkoch, nebolo možné uplatniť kvantitatívne metódy. Čiastočne štruktúrované a hĺbkové rozhovory (interview) boli použité ako hlavný nástroj na kvalitatívny zber údajov. Respondentmi boli gestori HP, pracovníci/pracovníčky Riadiacich orgánov operačných programov (RO pre OP), Sprostredkovateľských orgánov (SO) a iných relevantných inštitúcií podieľajúcich sa na implementácii programov EŠIF. Zozbierané údaje a informácie boli spracované formou komparatívnej analýzy, ktorá porovnáva plánované mechanizmy vymedzené v systémoch implementácie HP a existujúce mechanizmy v rámci jednotlivých programov a ich doterajšie fungovanie pri uplatňovaní zásad HP. Toto hodnotenie sa vykonáva paralelne s *Vyhodnotením pokroku pri vykonávaní Partnerskej dohody SR k 31.12.2016* a preto sa využila možnosť realizovať rozhovory s väčším počtom relevantných zainteresovaných strán pre obe hodnotenia súčasne. Primárne údaje tak boli zbierané na úrovni programov a to kumulatívne za jednotlivé programy. Záverečná správa zohľadňuje vývoj k 31.12. 2016.

Posúdenie účinnosti opatrení prijatých na uplatňovanie princípov HP, v rigoróznom slova zmysle, predpokladá hodnotenie na základe porovnania plánovaných a dosiahnutých cieľov, prostredníctvom ukazovateľov na úrovni výsledkov. Z tohto pohľadu, vzhľadom na súčasný stav realizácie projektov, na základe ukazovateľov nie je možné posúdiť účinnosť opatrení ani príspevok intervencií EŠIF k plneniu cieľov HP. Odpovede na hodnotiace otázky možno zatiaľ formulovať len na základe hodnotenia toho, ako sú nastavené jednotlivé programy a zodpovedajúce mechanizmy.

Pre potreby hodnotenia boli zozbierané údaje, ktoré sú potrebné na vypracovanie troch stanovených hodnotiacich otázok pre HP UR, a HP RMŽ a ND samostatne. Sekundárnymi zdrojmi údajov boli pri realizácii hodnotenia predovšetkým údaje vychádzajúce z prieskumu relevantných dokumentov - Partnerskej dohody SR (PD), Národného programu reforiem (NPR) Slovenskej republiky na roky 2014, 2015 a 2016, stratégie Európa 2020, všetkých programov EŠIF zastrešených PD, systémov implementácie HP a strategických dokumentov pre jednotlivé HP, dostupných sektorových správ, odbornej literatúry ako aj verejne dostupných kontextových ukazovateľov a ďalších relevantných štatistických údajov.

Sekundárne údaje získané z ITMS2014+ a v prípade Programu rozvoja vidieka (PRV) údaje zo systémov AGIS a IACS v spracovanej podobe, tak ako boli predložené Centrálnemu koordinačnému orgánu, boli použité len ako orientačné informácie, ktoré indikovali progres v jednotlivých programoch. Išlo predovšetkým o hodnoty finančných ukazovateľov, ktoré uvádzali hodnoty alokácií vo výzvach, ako aj celkové sumy zazmluvnených a čerpaných prostriedkov pre jednotlivé programy. Údaje, ktoré boli k dispozícii a týkali sa hodnôt fyzických ukazovateľov, ktoré súvisia s HP UR a HP RMŽ a ND, zatiaľ nevykazovali žiaden progres.

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

Nakoľko žiadne hodnotenia v tejto oblasti neboli doposiaľ realizované, nie je možné zapracovať do tejto správy odpočet opatrení, ktoré by boli realizované na základe odporúčaní z predchádzajúcich hodnotení.

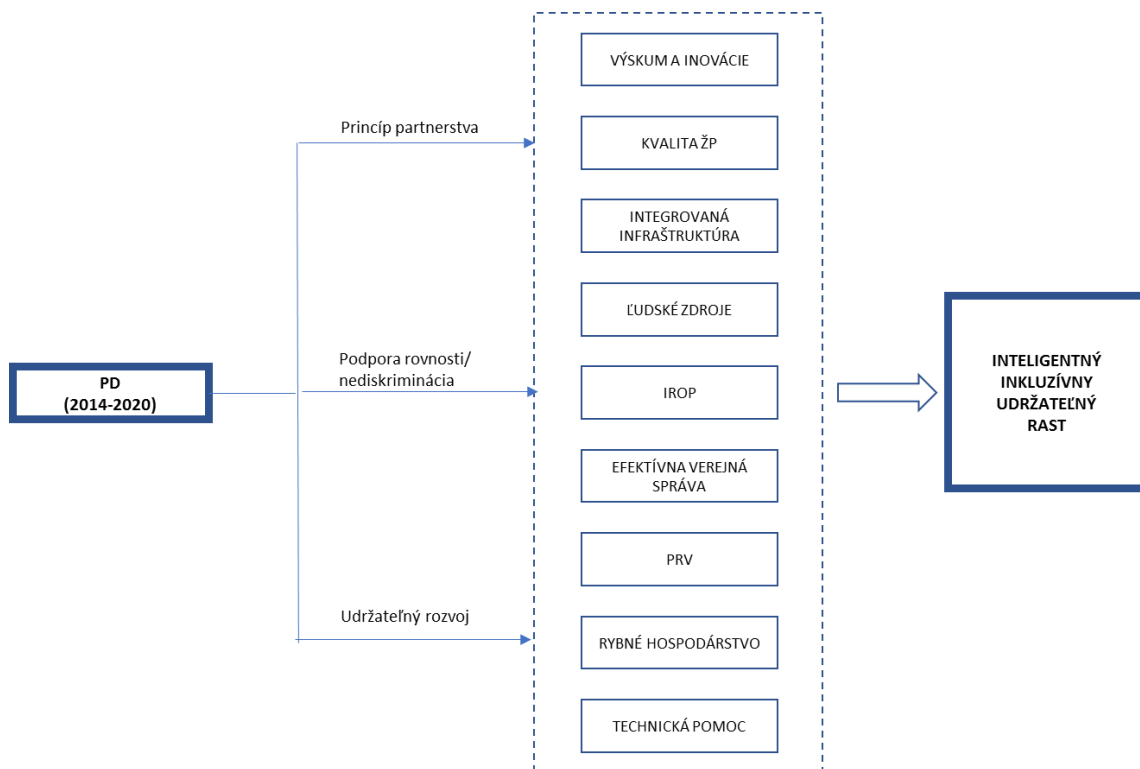
Hodnotenie má niekoľko obmedzení. Jedným z hlavných dôvodov, ktoré výrazne limitujú možnosť poskytnúť jednoznačné odpovede na niektoré z požiadaviek zadania, je reálny stav implementácie EŠIF na Slovensku v čase vypracovávania hodnotiacej správy. Väčšina projektov sa ešte nerozbehla, alebo sú v začiatkoch implementácie a ich efekty nebolo ešte možné analyzovať. V súčasnosti tak hodnotenie nemôže poskytnúť dostatočne komplexný obraz o účinnosti opatrení a o príspevku intervencií EŠIF k plneniu strategických cieľov týkajúcich sa HP. K 31.12.2016 bolo ukončených 111 projektov v rámci Programu rozvoja vidieka (PRV) a päť ďalších projektov z OP, z toho štyri projekty technickej pomoci. Predpokladáme, že progres, ktorý sa prejavil v posunoch štatistických (kontextových) ukazovateľov súvisiacich s HP, bol pravdepodobne do určitej miery výsledným efektom programov z predchádzajúceho programového obdobia 2007 – 2013.

4 Zistenia

4.1 Mechanizmy vytvorené na národnej úrovni

Koordináciu HP na národnej úrovni zabezpečujú gestori HP. Ich postavenie je špecifické, lebo nie sú v pozícii ani riadiaceho orgánu, ani sprostredkovateľského orgánu. Gestori HP boli súčasťou plánovania v prípravnej fáze a aktívne vstupujú aj do procesu implementácie, monitorovania a hodnotenia EŠIF. V *Systéme implementácie horizontálnych princípov rovnosť mužov a žien a nediskriminácia na roky 2014 – 2020* ako aj v *Systéme implementácie horizontálneho princípu Udržateľný rozvoj na roky 2014 – 2020* (ďalej len *Systém implementácie*) sú premietnuté základné súvislosti popísané v PD a mechanizmy špecifikované v *Systéme riadenia európskych štrukturálnych a investičných fondov* pre programové obdobie 2014 - 2020.

Obrázok 1 Horizontálne princípy v kontexte implementácie PD 2014-2020

Zdroj: Autori

Systémy HP sú plošne uplatnené na všetky programy EŠIF (Obrázok 1). Popis uplatnenia HP je súčasťou programového dokumentu všetkých programov a počas plánovania bolo základné nastavenie systému HP v každom programe konzultované s gestormi HP. Všetky HP sa uplatňujú vo všetkých programoch EŠIF prierezovo a univerzálne. Povinnosť dodržiavať HP stanovuje všeobecné nariadenie, ale hlavné ciele HP sú zadané v závislosti od fondu EÚ, z ktorého sú programy a ich prioritné

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

osi podporované. Ďalšie detaily o kontexte HP RMŽ a ND sú obsiahnuté v Prílohe 1 a kontext HP UR je detailnejšie popísaný v Prílohe 2.

Gestori HP vybrali z ukazovateľov zadaných v programových dokumentoch také merateľné ukazovatele (kľúčové ukazovatele pre HP UR), ktoré prispievajú k napĺňaniu cieľov HP. V prípade HP RMŽ a ND bol gestorom HP pre všetky OP navrhnutý set merateľných ukazovateľov a samostatne aj súbor iných údajov, ktoré nemajú nastavené cieľové hodnoty.

Za iné údaje sa považujú údaje monitorované na úrovni podporených projektov, ktoré je potrebné zbierať, ale nemajú charakter merateľných ukazovateľov. Sú to číselné údaje prierezového charakteru, ktorých jednotné vykazovanie na úrovni všetkých programov, je podľa gestora HP, dôležité z pohľadu cieľov PD a ktoré sú sledované na úrovni všetkých projektov. Iné údaje sledujúce HP RMŽ a ND sú premietnuté do nasledujúcich dokumentov:

- Výzva alebo vyzvanie na predloženie žiadosti o nenávratný finančný príspevok.
- Príloha Predmet podpory k Zmluve o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, (Tabuľka "Iné údaje na úrovni projektu").
- Výročná a záverečná monitorovacia správa (Tabuľka Iné údaje na úrovni projektu).
- Následná monitorovacia správa (Tabuľka Iné údaje na úrovni projektu);
- Číselník merateľných ukazovateľov, časť Iné údaje.

RO, na základe návrhu gestorov HP zaradí medzi ukazovatele HP tie ukazovatele, ktorými zabezpečí sledovanie príspevku k napĺňaniu cieľov HP. Ukazovatele, ktorými sa sleduje príspevok k HP majú priradenú relevanciu k HP. Táto umožňuje gestorom HP vstupovať do systému a pracovať s týmito údajmi.

Počas prípravy výzvy/ vyzvania vo vzťahu k informáciám týkajúcim sa HP, spolupracuje RO s gestormi HP. RO definuje súlad s HP ako podmienku poskytnutia príspevku. Gestori HP zodpovedajú za definovanie podmienok poskytnutia podpory súvisiacej so zabezpečením aplikovania týchto HP a spôsobu ich overovania, ktorý je pre RO záväzný. Bližšia špecifikácia podmienok potrebných na splnenie poskytnutia príspevku z hľadiska súladu s HP, je tak v jednotlivých výzvach stanovená gestorom HP, v spolupráci s RO. Z množiny merateľných ukazovateľov a iných údajov vyberá RO alebo SO pri príprave výzvy resp. vyzvania tie ukazovatele, ktoré sú relevantné pre daný program, jeho príslušnú prioritnú os (PO), investičnú prioritu (IP) a sú relevantné vo vzťahu k oprávneným aktivitám predmetnej výzvy.

RO zasiela návrh znenia výzvy a s ňou súvisiacich relevantných dokumentov na pripomienkovanie. V rámci pripomienkovania posudzuje gestor HP súlad predložených dokumentov s platným systémom implementácie HP. Uplatnenie HP v každej projektovej žiadosti je posudzované už v rámci administratívneho overenia, okrem OP EVS, kde je posudzovaná v hodnotiacom procese, pričom nespĺnenie tejto podmienky znamená automaticky diskvalifikáciu žiadosti. V prípade HP RMŽ a ND môže byť projekt alebo v súlade s princípom podpory, alebo priamo zameraný na znevýhodnené skupiny. Najčastejšie ide o intervencie ESF, ktoré riešia rôzne skupiny znevýhodnených osôb, ale môže sa to týkať aj rôznych investičných projektov, napr. takých, kde sa kladie dôraz na bezbariérovosť.

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

Počas implementácie projektov je plnenie HP na projektovej úrovni sledované v rámci monitorovacích správ projektov. Ich súčasťou sú aj informácie o plnení HP (popis aktivít, finančné ukazovatele, merateľné ukazovatele, výsledky, príspevok k cieľom HP). Gestori HP získavajú údaje o plnení HP na úrovni projektov priamo z monitorovacích správ projektov v ITMS2014+. Tieto obsahujú predovšetkým údaje z monitorovania merateľných ukazovateľov, ktoré indikujú plnenie cieľov.

4.1.1 HP Rovnosť mužov a žien a nediskriminácia

Analytickú, hodnotiacu, strategickú a legislatívnu činnosť pre uplatňovanie horizontálnych princípov podpory rovnosti mužov a žien a nediskriminácie, vrátane prístupnosti pre zdravotne postihnuté osoby na národnej úrovni, zabezpečuje Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (MPSVR SR), odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí, oddelenie horizontálnych princípov, ktoré bolo špeciálne zriadené na vykonávanie všetkých činností, ktoré má v kompetencii gestor tohto HP. MPSVR SR zodpovedá za štátnu politiku v oblasti podpory rovnosti mužov a žien a nediskriminácie.

Gestor HP RMŽ a ND vypracováva výročné správy a záverečnú správu o vykonávaní HP, kde uvádza plnenie cieľov HP z pohľadu jednotlivých programov. Tieto správy sú podkladom pre sumárnu správu za EŠIF pripravovanú CKO.

Pre programy ESF je hlavným cieľom HP RMŽ:

- *zabezpečiť rovnosť mužov a žien na trhu práce a v príprave naň*

a hlavným cieľom HP ND:

- *zabezpečiť rovnosť príležitostí na trhu práce a v príprave naň.*

Pre ostatné programy EŠIF je hlavným cieľom HP RMŽ:

- *zníženie horizontálnej a vertikálnej rodovej segregácie v odvetviach hospodárstva mužov a žien*

a hlavným cieľom HP ND:

- *zabezpečiť rovnosť príležitostí v prístupe a využívaní infraštruktúry a služieb.*

Osobitný dôraz si vyžadujú osoby so zdravotným postihnutím, pre ktoré je potrebné vytvorenie mimoriadnych podmienok prístupnosti (napr. bezbariérové architektonické prostredie, prístupné informácie a pod.), v zmysle Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, ktorý pre SR nadobudol platnosť 25.06.2010. Bez takto vytvorených podmienok nie je možné osoby so zdravotným postihnutím začleniť do spoločnosti a do pracovného procesu.

Uplatňovanie horizontálneho princípu rovnosť mužov a žien a nediskriminácia je zabezpečené prostredníctvom možnej diskvalifikácie projektových žiadostí pri nedodržaní podmienok už v hodnotiacom a výberovom procese. Gestor HP RMŽ a ND by mal spolupracovať aj na hodnotení programov EŠIF. Gestor HP zabezpečuje a vykonáva hodnotenie príspevku EŠIF k uplatňovaniu a plneniu cieľov HP.

Systém implementácie pre HP RMŽ a ND bol v čase vypracovávania tejto záverečnej správy revidovaný a aktualizovaný a podľa informácií od respondentov a respondentiek

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

by mal byť upravený tak, „aby bol stručnejší a jednoduchší“. Jednou z kľúčových modifikácií, malo byť rozšírenie sledované ukazovatele o tzv. iné údaje².

Medzi základné strategické dokumenty HP RMŽ a ND sa dajú zaradiť: Celoštátna stratégia rodovej rovnosti na roky 2014 – 2019, Národný akčný plán na elimináciu a prevenciu násillia na ženách na roky 2014 – 2019, Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020, Stratégia SR pre integráciu Rómov do roku 2020, Národný program aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020, Partnerská dohoda SR na roky 2014-2020, Systém riadenia EŠIF, Systém implementácie HP RMŽ a ND, Plán hodnotení, Plán vzdelávania a Komunikačná stratégia.

Progres dosiahnutý v oblasti HP RMŽ a ND nie je vo vzťahu k strategickým cieľom, ani na národnej úrovni, ani v kontexte programov EŠIF, predbežne vymedzený žiadnym špecifickým súborom merateľných ukazovateľov na úrovni výsledku - naopak, značný rozsah má súbor ukazovateľov na úrovni výstupov. Iné údaje priradené k týmto HP merajú tiež predovšetkým výstupy. Inými slovami, dosahovanie cieľov nie je stanovené prostredníctvom cieľových hodnôt ukazovateľov, nakoľko sa gestor v tomto programovom období sústredil na výstupy na projektovej úrovni.

Vzhľadom na komplexnosť problematiky rodovej rovnosti a nediskriminácie by bolo optimálne využiť na sledovanie dopadu tzv. kontextové ukazovatele (uvedené v Prílohe 3), ktoré odzrkadľujú situáciu na makro-úrovni a sú pravidelne sledované Eurostatom, Európskym inštitútom pre rodovú rovnosť (European Institute for Gender Equality - EIGE) a Európskou agentúrou pre základné práva (European Union Fundamental Rights Agency - EU FRA). Kontextové údaje vypovedajú o tom, akým spôsobom sa vyvíja rodová rovnosť a situácia ohľadne nediskriminácie v celej spoločnosti. Vychádzame pritom z toho, že rovnosť mužov a žien a nediskriminácia sú hlavné atribúty sociálnej kohézie spoločnosti, ktorá je najvyšším politickým cieľom intervencií EŠIF a EÚ. Vyššie spomínané ukazovatele predstavujú teda najvhodnejší nástroj na makro-úrovni na posúdenie toho, či dopady intervencií v rámci jednotlivých OP, vrátane pôsobenia dopadov tisícov individuálnych projektov, napomáhali k tomuto cieľu. Pokiaľ sa hodnota kontextových ukazovateľov bude zlepšovať, znamená to, že EŠIF pozitívne prispieva k cieľom rodovej rovnosti a nediskriminácie v tomto programovacom období.

4.1.2 HP Udržateľný rozvoj

Analytickú, hodnotiacu, strategickú a metodickú činnosť pre dôsledné uplatňovanie horizontálneho princípu UR zabezpečuje na národnej úrovni Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu SR (ÚPPVII SR). Gestorom na pracovnej úrovni je odbor prierezových priorít.

Hlavným cieľom HP UR je *zabezpečenie environmentálnej, sociálnej a ekonomickej udržateľnosti rastu s osobitným dôrazom na ochranu a zlepšenie životného prostredia pri zohľadnení zásady „znečisťovateľ platí“*. V rámci uplatňovania zásady „znečisťovateľ platí“ sa v SR využívajú predovšetkým dva horizontálne nástroje: i) integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania a ii) posudzovanie vplyvov na životné prostredie (EIA). Uvedené horizontálne nástroje sú uplatňované aj v rámci poskytovania podpory z EŠIF. Na druhej strane, ale skúsenosti z krajín EÚ indikujú, že pre zabezpečenie

² Iné údaje sú štatistického charakteru a nemajú nastavené cieľové hodnoty

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

implementácie tejto zásady je potrebné vytvoriť zosúladený systém rôznych ekonomických nástrojov (od daní po stimuly), ktorý je postavený na plnení cieľov za súčasnej optimalizácie súkromných a spoločenských nákladov.

Podľa ostatného hodnotenia Európskej komisie z marca 2017, sú v oblasti životného prostredia na Slovensku tri hlavné výzvy súvisiace s vykonávaním environmentálnej politiky a práva EÚ:

- zlepšenia odpadového hospodárstva, najmä zvýšenia recyklácie, zavádzania separovaného zberu odpadu a zníženia skládkovania,
- zlepšenia kvality ovzdušia v kritických regiónoch krajiny, najmä v mestských oblastiach ako Bratislava a Košice, postupného ukončenia škodlivých subvencií na hnedé uhlie,
- zlepšenia vodného hospodárstva, najmä z hľadiska projektov infraštruktúry, ale aj v prístupoch k poľnohospodárskemu využitiu a udržiavaniu krajiny (drenážne systémy a znečisťovanie dusičnanmi, ako aj obhospodarovanie lesov) a k modernejším metódam čistenia komunálnych odpadových vôd.³

Cieľom opatrení by mal byť v súlade so strategickými cieľmi EÚ prechod na obehové, ekologické a konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo efektívne využívajúce zdroje.

Priority stratégie Európa 2020 - inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast plne korešpondujú s tromi piliermi HP UR – ekonomickým, environmentálnym a sociálnym. Každý z projektov prispieva k niektorému z pilierov HP UR. Investície z EŠIF by nemali zvyšovať zaťaženie životného prostredia.

Cieľom HP by malo byť zabezpečenie toho, aby sa intervencie zameriavali na identifikované hlavné výzvy a problémy, pričom by malo dochádzať k synergickým efektom a zároveň k eliminácii protichodných opatrení. To znamená, že intervencie v jednej oblasti by nemali generovať negatívne dopady na udržateľnosť v inej oblasti.

Na posúdenie úrovne zaťaženia životného prostredia musí žiadateľ predložiť výsledný dokument z procesu posudzovania navrhovanej činnosti z hľadiska predpokladaných vplyvov tejto činnosti na životné prostredie, v zmysle platnej právnej úpravy. Toto môže byť vo forme vyjadrenia príslušného orgánu o tom, že navrhovaná činnosť, resp. zmena navrhovanej činnosti, nepodlieha posudzovaniu z hľadiska vplyvov na životné prostredie, alebo môže byť vo forme rozhodnutia (zo zisťovacieho konania alebo záverečné stanovisko). Podobne, v prípade činností, na ktoré sa vzťahuje povinnosť vydania integrovaného povolenia, musí žiadateľ o podporu povinne predložiť aj toto povolenie. V súvislosti s uplatnením zásady „znečisťovateľ platí“ budú za neoprávnené výdavky považované výdavky na aktivity, ktoré sa týkajú plnenia povinností stanovených vo všeobecne záväzných právnych predpisoch v súvislosti so zásadou „znečisťovateľ platí“⁴. Táto zásada bude zohľadnená v podmienkach poskytnutia podpory, stanovených vo výzve na predkladanie žiadosti o podporu.

³ Pracovný dokument útvarov komisie: *Preskúmanie vykonávania environmentálnych právnych predpisov EÚ Správa o krajine – SLOVENSKO*. EK Brusel, 3. 2. 2017, SWD(2017) 58 final.

⁴ text je uvedený v PD SR pre roky 2014 – 2020, str. 113, 1.5.3 Udržateľný rozvoj

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

Otázka národného strategického dokumentu pre UR ostáva zatiaľ otvorená. Podľa predbežných informácií bude tento strategický dokument - Štúdia trvalo udržateľného rozvoja 2015+, schvaľovaný v polovici roka 2017. Na účely predkladanej správy bola použitá predbežná verzia štúdie. Tento strategický dokument by mal byť po schválení určujúcim na zabezpečenie aplikácie HP UR v programoch EŠIF. V súčasnosti je základný rámec a cieľ HP UR pre programy EŠIF stanovený tak, ako je uvedené v Systéme implementácie. Na úrovni EÚ je oblasť HP UR spracovaná v niekoľkých strategických dokumentoch, usmerneniach a správach (Príloha 6).

Podľa pripravovanej verzie dokumentu na národnej úrovni by sa mala stratégia sústrediť na 10 hlavných cieľov:

- 1. Podporiť udržateľný ekonomický rast cestou inovácií a dematerializácie výroby a spotreby.*
- 2. Podporiť opatrenia zamerané na riešenie problému zmeny klímy cestou znižovania emisií skleníkových plynov a spotreby fosílnych palív.*
- 3. Zabezpečiť prístup ku spoľahlivej, udržateľnej, modernej a cenovo dostupnej energii.*
- 4. Rozvíjať koncept udržateľnej mobility založenej na komplexných prístupoch znižovania spotreby fosílnych palív a zmene spôsobu a rozsahu dopravy.*
- 5. Zabezpečiť potravinovú bezpečnosť cestou udržateľného poľnohospodárstva a podpory udržateľného lesného hospodárstva.*
- 6. Smerovať k udržateľnému využívaniu ekosystémov, zachovaniu biodiverzity a podpore adaptačných opatrení na zmenu klímy.*
- 7. Znižovať mieru ohrozenia a zlepšovať zdravotný stav obyvateľstva.*
- 8. Znižovať nerovnosti a posilňovať ekonomickú a sociálnu súdržnosť.*
- 9. Zabezpečiť produktívnu a dôstojnú zamestnanosť a rozvoj konceptu zelených pracovných miest.*
- 10. Zabezpečiť vonkajšiu a vnútornú bezpečnosť Slovenska, ochranu kľúčovej infraštruktúry a elimináciu environmentálnych rizík.*

Pri hodnotení sa vychádzalo zo strategických materiálov Európskej únie, hodnotení EK, pričom sa analyzovali všetky relevantné národné stratégie vrátane aktualizovanej Národnej stratégie ochrany biodiverzity do roku 2020, ako aj ďalšie prijaté strategické dokumenty. V roku 2015 bolo v OSN prijatých 17 cieľov udržateľného rozvoja. Ide o program rozvoja na nasledujúcich 15 rokov (2015 – 2030) a tieto ciele, by ako rámec, mali byť reflektované aj v rozvojových agendách na úrovni EÚ a členských štátov.⁵ Stále platná Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja Slovenskej republiky z roku 2001 bola tiež súčasťou desk review.

Existuje celá škála možností pre podporu HP UR – napr. zlepšenie participatívnej implementácie a definovanie kľúčových prístupov v sektore odpadového hospodárstva, ovzdušia a energetiky. Cieľom by malo byť smerovanie k obehovému, ekologickému a konkurencieschopnému nízkouhlíkovému hospodárstvu, ktoré efektívne využíva zdroje

⁵ Transforming our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development (Premena nášho sveta - Agenda pre udržateľný rozvoj 2030).

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

(Príloha 2). Zároveň je dôležité, aby v zhode s globálnymi cieľmi udržateľného rozvoja 2015 - 2030 dochádzalo k lepšiemu prepojeniu environmentálnych aspektov so sociálnymi (hlavne riešenie problému chudoby, rovnosti príležitostí) a ekonomickými (hlavne budúcnosť práce a vzorce výroby a spotreby).

5 Výsledky analýz podľa hodnotiacich otázok

5.1 HP Rovnosť mužov a žien a nediskriminácia

Dokážu mechanizmy vytvorené na národnej úrovni (na úrovni Partnerskej dohody) účinne presadzovať uplatňovanie zásad HP RMŽ a ND pri implementácii EŠIF?

Na národnej úrovni je vytvorený systém mechanizmov, ktorý má potenciál účinne presadzovať plnenie HP. Špecifickou črtou systému je to, že plnenie HP priamo prepája centrálnu úroveň (gestora HP a jednotlivé RO) s úrovňou projektov. To je silná stránka a súčasne aj slabá stránka tohto systému. Konflikt medzi zámerom, logikou intervencií a širším kontextom dopadov na rovnosť mužov a žien aj na nediskrimináciu, nemusí byť na projektovej úrovni (napr. pri posudzovaní projektu) vždy zrejmý. Aj pri dobre mienenom a kvalitne pripravenom projekte, ktorý zohľadňuje HP, môže niekedy pri implementácii dôjsť k nezamýšľaným vedľajším efektom, ktoré môžu mať negatívne dopady na oblasť HP. Je preto kľúčové, aby monitorovanie projektov na mieste bolo vykonávané kvalitne a aby potenciálne problematické aspekty jednotlivých projektov bolo možné identifikovať aj vo fáze implementácie. V prípade potreby tak bude reálny včasný zásah do projektu a jeho modifikácia tak, aby naplnil ciele v súlade s HP.

Aká je účinnosť opatrení prijatých na podporu a sledovanie uplatňovania zásad HP RMŽ a ND v rámci jednotlivých operačných programov?

Špecifickou črtou systému presadzovania HP je, že na centrálnej úrovni je za analytickú, hodnotiacu, strategickú a legislatívnu činnosť pre uplatňovanie HP RMŽ a ND na národnej úrovni zodpovedný jeden gestor HP. Jeho výstupy, ktoré sa týkajú aplikovania HP RMŽ aj ND sú záväzné pre jednotlivé RO.

Na úrovni jednotlivých programov je uplatňovanie zásad HP RMŽ a ND riešené jednotne. Texty v jednotlivých programoch takmer uniformne postulujú uplatňovanie princípov RMŽ a ND vo všetkých projektoch (bez ohľadu na ich povahu) a referujú k potrebe zavádzania vyrovnávacích opatrení a aktivít cielených na podporu znevýhodnených skupín. V jednotlivých programoch sa uvádza, že prvou úrovňou overenia, aplikácie princípov rovnosti medzi mužmi a ženami a nediskriminácie, ako podmienky poskytnutia pomoci, je overovanie v procese výberu projektov. Zároveň, všetky programy spomínajú aj tzv. diskvalifikačné kritérium. To znamená, že jedným zo základných predpokladov úspešnosti projektov pri podávaní žiadosti je splnenie kritérií HP stanovených vo výzve, inak sa nemôžu stať prijímateľmi. Diskvalifikačné kritérium sa vzťahuje na proces výberu a hodnotenia projektov, aj na proces samotnej implementácie. Ak sa pri výkone finančnej kontroly na mieste zistí nedodržanie resp. porušenie zmluvných podmienok v oblasti HP RMŽ a ND, môže sa tiež uplatniť diskvalifikačné kritérium.

Vzhľadom na fakt, že systém monitorovania sa priamo vzťahuje k projektovej úrovni, bude maximálne dôležité vytvoriť podmienky pre kvalitné a kvalifikované monitorovanie implementácie projektov. Uplatnenie HP RMŽ a ND v jednotlivých programoch a monitorovanie je sumárne zhrnuté v Prílohe 4. Monitorovanie na lokálnej (projektovej) úrovni, sa aj pri odpovedi na otázku aká je účinnosť opatrení uplatňovania zásad HP, ukazuje ako absolútne kľúčové. Inými slovami, opatrenia prijaté na podporu a sledovanie uplatňovania HP budú natoľko účinné, nakoľko kvalitné bude monitorovanie projektov. V ďalšej fáze implementácie projektov EŠIF, bude preto potrebné zabezpečiť tak

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

dostatočné personálne kapacity pre monitorovanie projektov (dostatočný počet), ako aj dostatočné zručnosti a kvalifikáciu pracovníkov a pracovníčok poverených monitorovaním. V súčasnom nastavení obsahuje systém monitorovania stovky ukazovateľov vo všetkých programoch EŠIF. Hierarchia vybraných ukazovateľov však v plnom rozsahu nereflektuje ciele, ktoré sú stanovené pre HP, ale často sleduje predovšetkým intervenčnú logiku v príslušnom programe. Znamená to, že ani s tak veľkým množstvom ukazovateľov, keďže ide takmer výlučne o ukazovatele výstupu, nie je možné sledovať plnenie cieľov HP. Kvalita niektorých ukazovateľov zároveň vykazuje určité rezervy v zmysle relevantnosti k HP (Príloha 7).

Do akej miery prispela implementácia intervencií podporených z EŠIF k plneniu cieľov stanovených v národnom strategickom dokumente pre HP RMŽ a ND?

K 31.12.2016 nie je možné sledovať plnenie cieľov vzhľadom na veľmi včasné štádium implementácie programov EŠIF. Z charakteru jednotlivých programov vyplýva, že niektoré z nich, resp. len ich špecifické prioritné osi, majú pre napĺňanie HP vyššiu relevanciu ako iné. Medzi OP s najvyššou relevanciou patrí: operačný program Ľudské zdroje (OP ĽZ), Integrovaný regionálny operačný program (IROP), operačný program Výskum a inovácie (OP Val), operačný program Integrovaná infraštruktúra (OP II) a operačný program Efektívna verejná správa (OP EVS). V týchto prípadoch je monitorovanie vybraných ukazovateľov, skutočne relevantných vo vzťahu k HP RMŽ a ND, opodstatnené a malo by byť konzistentné s cieľmi HP.

Medzi riadiacimi resp. sprostredkovateľskými orgánmi a gestorom HP RMŽ a ND prebehla intenzívna komunikácia, ktorá sa sústredila aj na tzv. iné údaje. V súčasnosti sa na zapracovaní týchto údajov do ITMS2014+ stále pracuje a snahou zainteresovaných je vylúčiť akékoľvek duplicitné zadávanie údajov a umožniť využívanie existujúcich údajov (napr. údajov z karty účastníka) na ďalšie spracovanie pre gestora.

RO a SO zatiaľ nie sú úplne stotožnené so sledovaním iných údajov navrhnutých gestorom HP RMŽ a ND. Samotné monitorovanie síce ešte nezačalo, ale už teraz je zjavné, že systém monitorovania a zberu všetkých údajov si vyžiada značné množstvo času aj personálnych kapacít. Je potrebné oceniť veľmi pedantnú prácu gestora a snahu o zmapovanie rozsiahlej škály informácií a údajov. Už zo základného nastavenia systému monitorovania však vyplýva, že množstvo ukazovateľov na programovej úrovni je pomerne vysoké a viaže sa na všetky komponenty (prioritné osi, investičné priority, resp. priority a fokusové oblasti) programov. S týmto faktom súvisia dve otázky, ktoré sú pre nastavenie systému rozhodujúce:

- Prvá, sa týka budúceho spracovania a využitia monitorovaných údajov (aj na základe doterajších skúseností z predchádzajúceho programového obdobia 2007 - 2013). Zámer zbierať veľké množstvo detailných ukazovateľov je ambicióznym, keďže predpokladá, že takáto databáza značného rozsahu, bude plne využitá. Na zváženie je rozhodnutie, či pri nastavovaní systému nie je lepšie pracovať s podstatne menším počtom ukazovateľov a údajov. Hodnotenia z predchádzajúceho programového obdobia 2007 – 2013 môžu poslúžiť ako užitočný návod pre identifikáciu toho, ktoré údaje (akého typu) našli uplatnenie v analýzach a hodnoteniach, a ktoré údaje na realizáciu analýz chýbali; ako aj toho, ktoré údaje boli nevhodné, prebytočné alebo sa s nimi nikdy neparovalo.
- Druhá otázka sa týka faktu, že súčasný systém pracuje predovšetkým so vstupovými a výstupovými ukazovateľmi. Na vyhodnotenie plnenia cieľov však sú rozhodujúce

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

práve ukazovatele na úrovni výsledkov a v kontexte dopadov sú dôležité dopadové ukazovatele, často na makroúrovni. Aktuálne ukazovatele HP však neboli stanovené podľa intervenčnej logiky a cieľov stanovených v Systéme implementácie, ale preberajú existujúce ukazovatele, ktoré kopírujú intervenčnú logiku jednotlivých programov EŠIF. V takomto nastavení je zložité stanoviť ukazovatele, ktoré budú súčasne merať ako dosahovanie cieľov HP tak aj cieľov príslušného programu (resp. špecifických cieľov investičných priorít), ktoré sú výrazne odlišné. Aj preto sú relevantné merateľné ukazovatele len na úrovni výstupov, nakoľko stanoviť výsledkové ukazovatele, ktoré by zohľadňovali ciele HP a súčasne aj programu je mimoriadne náročné.

Nezastupiteľný význam v ďalšom štádiu programového obdobia 2014 - 2020 preto bude mať monitorovanie výsledkov HP na úrovni všetkých programov EŠIF, realizované prostredníctvom kontextových makro ukazovateľov (údajov, ktoré zbierajú Eurostat, EIGE, EU FRA), členených podľa rodu a zoradených do časových radov. Predbežne sa dá na tento účel uvažovať o výbere z ukazovateľov zhrnutých v Prílohe 3.

5.2 HP Udržateľný rozvoj

Dokážu mechanizmy vytvorené na národnej úrovni (na úrovni Partnerskej dohody) účinne presadzovať uplatňovanie zásad HP UR pri implementácii EŠIF?

Zatiaľ čo technicky je systém, tak ako je definovaný v Systéme implementácie, nastavený funkčne, existujú tri okruhy problémov, ktoré sa viažu na efektivitu mechanizmov vytvorených na národnej úrovni pre účinné presadzovanie / uplatňovanie zásad HP UR pri implementácii EŠIF:

- problém definovania a praktického identifikovania udržateľných riešení,
- implementácia HP UR do pripravovaných výziev a procesu hodnotenia projektov,
- kapacita gestora HP.

Problém definovania a praktického identifikovania udržateľných riešení súvisí s veľmi širokým rozsahom tejto horizontálnej priority, ktorá sa má snažiť o symbiózu troch komplikovaných oblastí ekonomických, sociálnych a environmentálnych faktorov. Aj keď existuje rámec globálnych cieľov OSN a dokumentov na úrovni EÚ a Slovenska, konflikt medzi zámerom a logikou intervencie, a širším kontextom dopadov na udržateľnosť, nemusí byť vždy zrejmý. Niekedy navyše dochádza prudkým rozvojom podpory jednej oblasti (napríklad obnoviteľné zdroje energie), k neplánovaným efektom v sociálnej, alebo environmentálnej oblasti. Je preto kľúčové, aby sa informácie o takých prienikoch dostávali včas do systému. Včasným identifikovaním potenciálne problematických oblastí, pomocou spätnej väzby, by mohli byť zohľadnené pri pokračovaní intervencií.

Implementácia HP UR do pripravovaných výziev a v procese hodnotenia projektov si vyžaduje, aby boli manažéri pracujúci na príprave a hodnotení výziev a projektov, s týmto princípom dobre oboznámení. Podľa PD, by mal orgán zodpovedný za uplatňovanie HP UR, zabezpečovať vzdelávacie a školiace aktivity pre uplatňovanie udržateľného rozvoja subjektom zapojeným do implementácie EŠIF, relevantným sociálno-ekonomickým partnerom, ako aj hodnotiteľom žiadostí o podporu.

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

S hore uvedenými oblasťami úzko súvisí problém administratívnych kapacít gestora HP. Už v texte PD bolo s týmto problémom počítané a PD tvrdí, že na efektívne a účinné uplatňovanie horizontálneho princípu udržateľný rozvoj bude na národnej úrovni potrebné zvýšiť, resp. optimalizovať počet zamestnancov, ktorí budú zabezpečovať vykonávanie vymenovaných činností. Vecne príslušní zástupcovia ÚPPVII SR za uplatňovanie horizontálneho princípu udržateľný rozvoj, by podľa PD, mali mať zabezpečené zastúpenie vo všetkých monitorovacích výboroch a pracovných skupinách pre prípravu a implementáciu programov v rámci EŠIF. Týmto úlohám nezodpovedá personálne zabezpečenie gestora HP, pričom s tým, ako sa bude zintenzívňovať proces čerpania fondov, bude táto otázka veľmi aktuálna.

Aká je účinnosť opatrení prijatých na podporu a sledovanie uplatňovania zásad HP UR v rámci jednotlivých operačných programov?

Pri analýze jednotlivých programov EŠIF je vidieť dôraz na HP UR. Na druhej strane sú samotné texty OP zamerané hlavne na definovanie rámca pre uplatňovanie intervencií a je preto potrebné v procese implementácie komplexne sledovať celkový prínos programu aj jednotlivých projektov. To v praxi nie je vždy jednoduché identifikovať. Synergické vplyvy projektov podporených z rôznych OP môžu vykazovať pozitívne, ale aj negatívne vplyvy na udržateľnú kvalitu rastu. Popis zabezpečenia HP UR na úrovni jednotlivých programov je zhrnutý v Prílohe 6. Uplatňovanie HP UR je vo všetkých programoch plánované hlavne na projektovej úrovni a má byť zabezpečené formou posúdenia v procese výberu projektov, ako aj počas implementácie v procese monitorovania a kontroly projektov.

Technická spolupráca a koordinácia je popísaná funkčne a RO pre jednotlivé programy majú predkladať orgánu zodpovednému za uplatňovanie HP UR informáciu o príspevku k cieľom HP. Malo by sa tak diať hlavne vyhodnotením monitorovacích správ a kontrol na mieste, v pravidelných časových intervaloch.

V rámci synergií medzi jednotlivými programami existujú detailne popísané systémy vzájomnej koordinácie. Napr. medzi operačným programom Integrovaná infraštruktúra (OP II) a PRV, či OP Efektívna verejná správa (EVS). Tieto systémy vzájomnej koordinácie sú zamerané na priestorovú a technickú koordináciu, ale tieto a obdobné mechanizmy koordinácie by mohli byť využité aj na riešenie prípadných diskrepancií pri naplnení HP UR.

Koordinovaný prístup na úrovni HP UR, pretínajúci viaceré prioritné osi / investičné priority / opatrenia resp. projekty jednotlivých operačných programov, by mal strategicky hodnotiť synergie a možné problémy. Na základe analýzy plánovaných opatrení je možné v individuálnych programoch, či výzvach identifikovať niekoľko oblastí, kde môžu byť priority v možných konfliktoch s HP UR:

- **Podpora obnoviteľných zdrojov energie (OZE):** Podpora OZE môže vytvárať problémy pre udržateľný manažment prírodných zdrojov a ochranu biodiverzity. Veľkokapacitné spaľovne biomasy zvyšujú cenu štiepky a vedú k spaľovaniu kvalitnejšej drevnej hmoty. Malé vodné elektrárne, bioplynové zariadenia a ďalšie malé zdroje, budované na základe ekonomických kalkulácií, je potrebné lepšie koordinovať s environmentálnymi a sociálnymi faktormi. V súlade s rámcovým prístupom popísaným v PD, je v oblasti podpory biomasy potrebné do procesu hodnotenia a výberu projektov zaviesť kritériá udržateľnosti jej využívania, v

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

súlade s odporúčaniami správy Komisie Rade a Európskemu parlamentu o požiadavkách trvalej udržateľnosti na používanie zdrojov tuhej a plynnej biomasy pri výrobe elektriny, tepla a chladu.⁶ Perspektívnou oblasťou OZE je bioplyn, ale v súčasnosti sa prioritne zameriava na spracovanie kukuričnej siláže, pričom sa odhaduje, že jej spracujú až 50 %.⁷ Výzvou je hľadanie udržateľných riešení v prepojení cieľov PRV, zmeny klímy a manažmentu prírodných zdrojov a odpadov (hlavne komunálnych). Novelizovaný zákon o odpadoch (79/2015) ukladá každej obci a mestu povinnosť spracovať biologicky rozložiteľný odpad a zužitkovanie na bioplyn je alternatívou. Ďalší rozvoj môže narážať na aktuálne zmeny v národnej legislatíve týkajúce zamedzenia pachovej stopy, ktoré môžu mať negatívny vplyv na podporu tohto typu OZE.

- **Adaptácia na zmenu klímy/protipovodňové opatrenia:** Nachádzanie rovnováhy medzi technickými opatreniami proti povodňam a agro-environmentálnymi opatreniami na zadržiavanie vody v krajine, či podpora odolnejších a pracovne náročnejších biopotravín môžu vytvárať nové možnosti zamestnávania hlavne v rurálnych oblastiach.
- **Turistický priemysel a ochrana biodiverzity:** Podpora infraštruktúry a služieb v turistickom priemysle môže nepriaznivo vplyvať na biodiverzitu. Pre ďalšiu podporu investičných aktivít je preto dôležité zosúladiť rozvoj aktivít podporovaných v jednotlivých programoch.
- **Investície do integrovanej infraštruktúry:** Investície do dopravnej infraštruktúry môžu mať vplyv na ochranu pôdy, biodiverzitu (fragmentácia územia) a zvyšovanie emisií z dopravy. Slovensko má rezervy v uskutočňovaní aktivít zameraných na rozvoj udržateľnej mobility v porovnaní s najvyspelejšími členskými krajinami EÚ.
- **Pracovný trh:** Investície do nových technológií, zvyšovanie efektívnosti a výkonu priemyslu, informatizácia štátnej správy, prechod na nové spôsoby vykurovania a pod. majú rozsiahle pozitívne vplyvy na životné prostredie, náklady a efektívnosť súkromného a verejného sektora. Na druhej strane, ale často znižujú potrebu pracovnej sily. Koordinácia medzi opatreniami v jednotlivých programoch by mala vzájomne vyvažovať tieto vedľajšie efekty. Špecifická oblasť, ktorá je málo rozpracovaná, je koordinovaný prístup v podpore tzv. „zelených“ pracovných miest.

Kľúčový koncept, ktorý je rozpracovaný aj v jednotlivých programoch EŠIF, a ktorý má potenciál pre podporu HP UR, je integrovaný prístup k územnému rozvoju. V jeho kontexte sú to potom miestny rozvoj vedený komunitou, integrované opatrenia pre udržateľný mestský rozvoj a regionálne územné stratégie, ktorých koordinácia a riadenie sú kľúčové pre ich konečné efekty. Dôležitou sa javí aj koordinácia postupnosti implementovaných intervencií, napr. pred podporou individuálnych projektov v určitej samospráve alebo území, by bolo vhodné najprv vypracovať nízkouhlíkové stratégie/ akčné plány pre udržateľnú energiu.

⁶ Ďalej sú to opatrenia na obmedzenie produkcie emisií tuhých znečisťujúcich látok a minimalizáciu negatívnych vplyvov na kvalitu ovzdušia (napr. podpora nízkoemisných zariadení).

⁷ Siláž, ktorá bola pôvodne určená na výkrm hovädzieho dobytku, stúpa na cene, čo nepriaznivo ovplyvňuje chov dobytku a ceny krmív.

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

Z nástrojov implementácie HP UR je najviac spomínaný princíp „znečisťovateľ platí“, ktorý je síce v podmienkach Slovenska dobre teoreticky rozpracovaný, ale chýba lepšia podpora implementácie. Kľúčovou výzvou je v prvom rade analýza účinnosti a potenciálu aplikovaných a potenciálne aplikovateľných ekonomických nástrojov na ochranu životného prostredia. Existuje mnoho príkladov dobrej praxe z krajín EÚ a sú rozpracované OECD metodológie pre hodnotenie ich potenciálu v danom socio-ekonomickom kontexte. Cieľom by malo byť optimalizovať a zosúladiť využívanie rôznych ekonomických nástrojov na ochranu životného prostredia tak, aby boli dosiahnuté výsledky za optimálne náklady. Výzvou je zelené verejné obstarávanie, ktoré je deklaratívne spomínané, ale chýba širšia aplikácia. Málo analyzovanou a využívanou oblasťou sú prepojenia medzi posudzovaním vplyvov na životné prostredie (EIA), zeleným obstarávaním a systémami environmentálneho manažmentu (EMS). Možnosťou pre podporu HP UR by bolo aj prepojenie princípov sociálneho a zeleného obstarávania pre rozvoj lokálnych ekonomík. Ministerstvo životného prostredia SR pripravilo Národný akčný plán pre zelené verejné obstarávanie v Slovenskej republike na roky 2016 – 2020. Strategickým cieľom je stanoviť smerovanie zeleného verejného obstarávania v podmienkach SR nastavením opatrení a aktivít, ktoré budú v rámci proaktívneho prístupu príslušných inštitúcií napĺňať ambicióznejšie ciele pre oblasť zeleného verejného obstarávania. Súčasťou akčného plánu je taktiež jednoznačne zadefinovať pojem „zelená“ zákazka vychádzajúc zo strategických medzinárodných dokumentov a zaužívaných postupov uplatňovania zeleného verejného obstarávania na národnej úrovni.⁸ Skúsenosti z implementácie plánu by bolo potrebné analyzovať pre podporu a rozvoj verejného obstarávania, ako nástroja udržateľného rozvoja. Zároveň treba pokračovať v prijímaní metodických usmernení a zdieľaní príkladov dobrej praxe, ktoré by pomohli rozšíreniu využívania týchto nástrojov.

Do akej miery prispela implementácia intervencií podporených z EŠIF k plneniu cieľov stanovených v národnom strategickom dokumente pre HP UR?

Keďže v čase prípravy hodnotenia boli programy v štádiu výziev s minimálnym počtom zazmluvnených projektov, nie je možné komplexne posúdiť príspevok implementácie intervencií podporených z EŠIF k plneniu cieľov stanovených v národných strategických dokumentoch pre HP UR. Na základe prvých výstupov a po skúsenostiach z predchádzajúceho programového obdobia, je však možné identifikovať niektoré riziká a možnosti.

V prvom rade je potrebné priebežne rozpracovávať ciele HP UR. Koordinácia pri presadzovaní HP UR by mala eliminovať intervencie do oblastí, kde môžu byť priority jednotlivých OP v možných konfliktoch s celkovým smerovaním k udržateľnému rozvoju. V druhom rade sa samotné hodnotenie skladá z dvoch navzájom prepojených aspektov:

- Ako komplexne hodnotiť plnenie cieľov stanovených v národnom strategickom dokumente pre HP UR?
- Nakoľko ku výsledkom prispela implementácia intervencií podporených z EŠIF?

Hodnotenie implementácie intervencií podporených z EŠIF a ich príspevok k plneniu cieľov stanovených v relevantných stratégiách a dokumentoch pre HP UR si bude

⁸ <http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=26092>

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

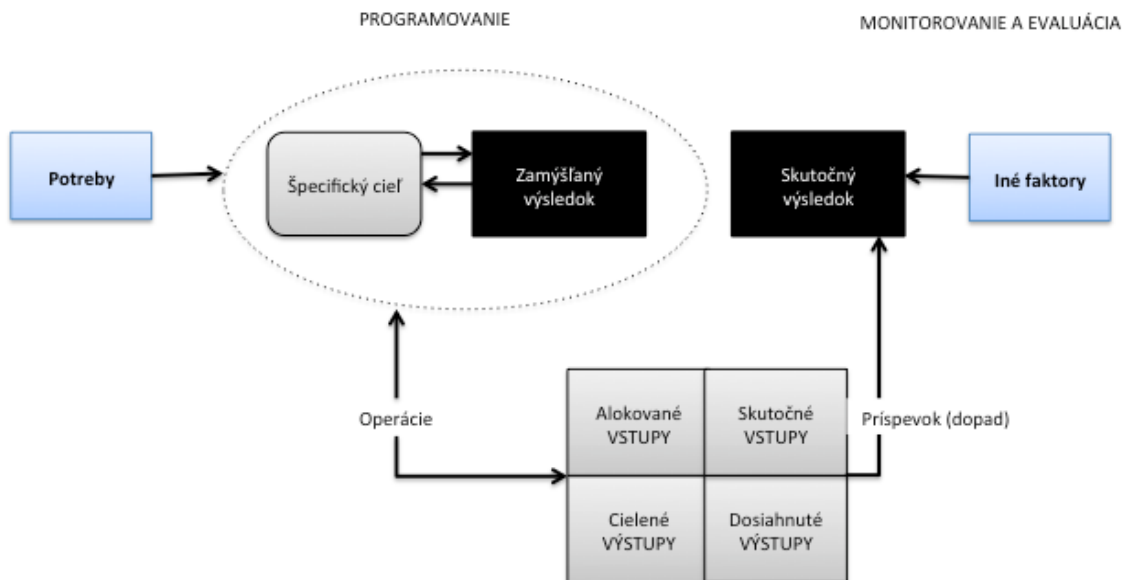
Máj 2017

vyžadovať rozpracovanie univerzálnej metodiky a realizáciu hodnotenia prínosov jednotlivých OP k HP UR.

V súlade s odporúčanou metodológiu Európskej komisie (Obrázok 2), je dôležité identifikovať skutočné výsledky intervencií, ale zároveň analyzovať dosiahnuté výsledky v kontexte iných faktorov. V prípade HP UR to znamená kontextové hodnotenie celkového progresu Slovenskej republiky v smerovaní k definovaným cieľom udržateľnosti. Hodnotiť sa tu dajú hlavné ukazovatele stratégie Európa 2020 a ďalšie hodnoty dosiahnutých výsledkov v ekonomickej, sociálnej a environmentálnej oblasti. Druhý aspekt, t.j. nakoľko bol dosiahnutý progres výsledkom intervencií EŠIF, je komplikovanejšou otázkou. Vyžaduje si identifikovať, analyzovať a „filtrvať“ čo boli iné faktory, ktoré mali vplyv na konečný výsledok. Kým hodnotenie plnenia cieľov stanovených v relevantných stratégiách a dokumentoch pre HP UR je hlavne predmetom kvantitatívneho hodnotenia kľúčových ukazovateľov, hodnotenie kontextu a jeho vplyvu si bude vyžadovať kombináciu kvantitatívnych a kvalitatívnych metód. Ako inšpiráciu pre ukazovatele na úrovni výsledkov a v kontexte dlhodobých dopadov môžu poslúžiť aj ukazovatele uvedené v Prílohe 5.

Aj tento HP, analogicky ako HP RMŽ a ND, monitoruje širokú škálu niekoľko sto ukazovateľov prierezo vo všetkých častiach programov EŠIF. Je preto vhodné zvážiť, či tento rozsah údajov bude mať nejaké praktické využitie a zjednodušiť systém monitorovania výhradne na zber relevantných a využívaných údajov.

Obrázok 2 Výstupy, výsledky a dopady v kontexte programovania, monitorovania a hodnotenia

Zdroj: Programming period 2014 - 2020: Guidance document on monitoring and evaluation - European Regional Development Fund and Cohesion Fund—Concepts and Recommendations

6 Závery a odporúčania

Z vyššie uvedených zistení vyplynuli odpovede na hodnotiace otázky, ktoré dopĺňajú aj nasledovné závery a im zodpovedajúce odporúčania.

Univerzálne pravidlá uplatnenia HP RMŽ a ND stanovené v Systémoch implementácie HP sú v praxi uplatňované bez väčších problémov a dajú sa zovšeobecniť na všetky programy EŠIF. Pri detailnejšom pohľade však bolo identifikovaných niekoľko oblastí, kde by zmena systému umožnila efektívnejšie využitie zdrojov a väčší dôraz na ciele vo vzťahu k HP. Kým z procesného hľadiska, vzhľadom na začiatok implementácie, zatiaľ nie sú badateľné žiadne väčšie komplikácie, rozsah, resp. množstvo údajov, ktoré systém spracúva, je zrejme väčšie než je potrebné.

Hlavne proces monitorovania sa v súčasnom nastavení javí ako náročný, a to z hľadiska času aj ľudských zdrojov či personálnych kapacít. Na ilustráciu: OP Výskum a inovácie má v ITMS2014+ definovaných 70 merateľných ukazovateľov, z toho 23 relevantných pre HP RMŽ a ND aj HP UR, 2 pre HP RMŽ a 45 pre HP UR, OP Ľudské zdroje má 144 merateľných ukazovateľov, z toho 99 relevantných pre HP RMŽ a ND aj HP UR, 37 pre HP RMŽ a 8 pre HP UR. Projektové merateľné ukazovatele nie sú rozlíšené na výstupové a výsledkové ukazovatele. Okrem ukazovateľov je ešte napr. pre TC 1, kde patrí len časť OP Val, nadefinovaných ďalších 63 iných údajov. Systémy implementácie neuvádzajú z akého dôvodu by malo byť monitorovanie takého množstva ukazovateľov a iných údajov skutočne opodstatnené. Okrem toho, väčšina z týchto údajov, ako potvrdzujú aj skúsenosti z predchádzajúceho programovacieho obdobia, pravdepodobne nebude ďalej prakticky využitá.

Okrem rozsahu a množstva ukazovateľov a iných údajov je dôležitá aj ich kvalita. Ukazovatele HP by mali reflektovať konkrétny cieľ daného princípu. Súčasný počet ukazovateľov ktoré sú priradené, ale logicky nie vždy súvisiace s HP, nedokáže postihnúť plnenie cieľov HP. Ciele stanovené v systémoch implementácie HP nemajú zadefinované žiadne ukazovatele, ani neuvádzajú intervenčnú logiku, t.j. čo sa považuje za relevantný výstup a výsledok pri uplatňovaní HP. HP tak merajú plnenie svojich cieľov prostredníctvom ukazovateľov, ktoré vychádzajú z intervenčnej logiky jednotlivých programov a s HP často súvisia len nepriamo. Pomerne značný počet ukazovateľov by mal posúdiť súčasne plnenie cieľov tak HP RMŽ a ND ako aj HP UR, čo sa vzhľadom na rôzne zadefinovanie cieľov jednotlivých HP, javí ako problematické. Je potrebné si uvedomiť, že napriek tomu, že HP UR vzhľadom na svoju mimoriadnu komplexnosť má určité synergie s HP RMŽ a ND, neprekryva sa s nimi vo všetkých aspektoch.

Proces prípravy výziev, posudzovanie projektových žiadostí aj monitorovanie projektov počas implementácie si vyžaduje, aby zodpovední pracovníci/pracovníčky dôkladne poznali aj odbornú problematiku HP. V dôsledku prudkého rozvoja podpory jednej oblasti, dochádza k neplánovaným efektom v sociálnej, či environmentálnej oblasti a aj synergické vplyvy projektov podporených z rôznych OP môžu vykazovať pozitívne či negatívne dopady na udržateľnú kvalitu rastu. Je preto kľúčové, aby boli takéto informácie zapracované do systému, a aby fungovala koordinácia pri presadzovaní HP, ktorá bude eliminovať intervencie do oblastí, kde môžu byť priority jednotlivých OP v možných konfliktoch s celkovým smerovaním HP. Takto, sa včasným identifikovaním potenciálne problematických, či niekedy až kontroverzných situácií, môže predchádzať rôznym rizikám a dá sa lepšie usmerňovať pokračovanie intervencií.

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

Oblasť udržateľného rastu je v kontexte politík EÚ dynamickým cieľom, keďže prechádza intenzívnym vývojom a definovaním priorít a cieľov. Koncept obehovej ekonomiky, založenej na efektívnom využívaní zdrojov, bude kľúčový tak pre hodnotenie programového obdobia do roku 2020, ako pri príprave stratégií a cieľov pre plánované obdobie do roku 2030. Pre HP UR zatiaľ absentuje stratégia na národnej úrovni. Tvorba tejto stratégie je pomerne zdĺhavá, ale pre poskytnutie rámca na základe ktorého sa bude smerovať udržateľný rozvoj v SR v oblasti s tak širokým záberom, je kľúčová. Očakáva sa, že zdefiniuje skutočné priority a vymedzí tak hlavné línie, ktoré sa premietnu aj do uplatňovania HP v programoch EŠIF.

Na základe uvedeného odporúčame pre všetky HP:

- zvážiť zlepšenie kvality monitorovania implementácie projektov a zbierať len menší počet skutočne relevantných ukazovateľov, na základe ktorých sa dá posúdiť plnenie cieľov príslušného HP. Monitorovací systém HP by mal stanoviť ukazovatele a iné údaje len pre tie prioritné oblasti či investičné priority programov, kde sa realizujú projekty, ktoré sú relevantné k príslušnému HP. Ukazovatele HP mali byť stanovené v súlade s cieľmi HP a mali by sledovať plnenie týchto cieľov. Znižovanie počtu ukazovateľov by sa malo realizovať v odbornej gescii a v spolupráci gestorov HP, aby nedošlo k pochybeniam a následným problémom v monitorovaní a hodnotení.
- takto upravené monitorovanie by malo väčší potenciál poskytnúť kvalitné údaje na posúdenie plánovaných aj neplánovaných efektov uplatňovania HP a plnenia ich cieľov.
- zvážiť monitorovanie a zber údajov v súlade s vyššie uvedeným odporúčaním, t.j. v menšom rozsahu, na úrovni výstupov a výsledkov aj prostredníctvom relevantných ukazovateľov reflektujúcich ciele každého HP. Monitorovanie by sa tak sústredilo len na tie projekty, ktoré sú vo vzťahu k HP relevantné, aj keď HP ako také, by sa naďalej uplatňovali plošne ako kvalifikačné kritérium pre všetky projekty vo fáze hodnotenia žiadostí.
- zefektívniť monitorovanie a v projektoch, ktoré majú úplne marginálne efekty vo vzťahu k HP minimalizovať alebo nezberať ukazovatele HP. Dopady jednotlivých projektov vo vzťahu k rodovej rovnosti a nediskriminácii sa agregovane prejavia na úrovni kontextových ukazovateľov, ktoré sú štatisticky sledované na národnej úrovni. Pri hodnotení dopadov HP na úrovni EŠIF tak môžu gestori na základe národných priorít vybrať najvhodnejšie ukazovatele z niekoľkých existujúcich ukazovateľov sledovaných v databázach Eurostatu, EIGE, či EU FRA. Niektoré z nich navrhla aj táto hodnotiaca správa.
- posilniť administratívne kapacity a podporiť proces monitorovania na projektovej úrovni zvýšením počtu pracovníkov a pracovníčok zodpovedných za monitorovanie tam, kde je ich nedostatok, ako aj prostredníctvom školení a ďalšieho vzdelávania pracovníkov/pracovníčok, zodpovedných za túto činnosť. Súčasne ďalej prehĺbovať odbornosť a kvalitu odborných výstupov aj vo vzťahu k príprave výziev. Zodpovední pracovníci/pracovníčky by sa mali ďalej zdokonaľovať v príslušnej problematike, či už v oblasti RMŽ a ND alebo UR. Ich odborné znalosti tak budú garanciou toho, že údaje získané v rámci implementácie, monitorovania či hodnotenia projektov poslúžia na priebežné zlepšovanie celého systému riadenia a lepšiu špecifikáciu budúcich intervencií.

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

- výstupy z priebežného monitorovania by mali slúžiť ako spätná väzba pre pokračovanie intervencií. V tomto kontexte sa ako kľúčový javí monitoring na mieste implementácie projektu a to nielen u prijímateľa nenávratného finančného príspevku, ale aj u cieľových skupín (fyzických či právnických osôb), ktoré sú projektom dotknuté. To umožní včasné identifikovanie problematických a neplánovaných aj vedľajších efektov. V prípade nesúladu s cieľmi HP, by tak mohol nastúpiť opravný, v krajnom prípade a kde je to možné, aj sankčný mechanizmus už v priebehu implementácie projektov. Zároveň by takéto efekty mohli byť korigované alebo eliminované úpravou podmienok v ďalších výzvach.

Pre HP UR odporúčame:

- čo najskôr dopracovať a schváliť strategický referenčný rámec pre uplatňovanie HP UR a jeho lepšie nastavenie. Zároveň treba ďalej monitorovať vývoj rámcových stratégií na úrovni EÚ (obehová ekonomika) a na úrovni SR (pripravovaná nová environmentálna politika a nízko uhlíková stratégia) a koordinovať ciele kohéznej politiky a HP so strategickými zámermi na národnej úrovni.
- ďalej rozpracovať metodiku monitorovania príspevku jednotlivých OP k HP UR, čo bude dôležité pre hodnotenie implementácie intervencií podporených z EŠIF vo vzťahu k plneniu cieľov stanovených v relevantných stratégiách a dokumentoch pre HP UR. V súlade s odporúčaniami Európskej komisie, je kľúčové identifikovať skutočné výsledky intervencií, ale zároveň analyzovať dosiahnuté výsledky v kontexte iných faktorov.
- priebežne hodnotiť príspevok implementácie intervencií podporených z EŠIF k plneniu cieľov stanovených v stratégii Európa 2020 a na ňu nadväzujúcich národných strategických dokumentoch relevantných pre HP UR.
- pri komplexnom hodnotení HP UR vychádzať z 10 tematických ukazovateľov, tak ako ich definuje pre túto oblasť EÚ a sleduje Eurostat (Socio-ekonomický rozvoj, Sociálne začlenenie, Demografické zmeny, Verejné zdravie, Zmena klímy a energetika, Udržateľná doprava, Prírodné zdroje, Globálne partnerstvo, Dobre spravovaná spoločnosť). V každej z týchto tém by mal byť rozpracovaný systém, ako hodnotiť celkový príspevok EŠIF k identifikovaným hodnotám jednotlivých ukazovateľov a ako hodnotiť prínos intervencií pre HP UR.
- posilniť výmenu informácií medzi programami, ktoré môžu mať synergické vplyvy na udržateľný rozvoj s cieľom včasnej identifikácie možných konfliktných oblastí, dôležitých pri plnení HP UR. Výmena informácií by mala viesť k odporúčaniam ako posilňovať pozitívne synergické vplyvy (napr. medzi opatreniami v obehovej ekonomike a tvorbe pracovných miest) a riešiť problematické oblasti (napr. potreba znižovania spotreby energie v domácnostiach a nedostatok prostriedkov na spolufinancovanie u nízko príjmových domácností). podporiť potenciál koordinovaných a na seba nadväzujúcich opatrení v kontexte územného rozvoja.
- podporiť potenciál koordinovaných a na seba nadväzujúcich opatrení v kontexte územného rozvoja. Pomocou výmeny informácií a zdieľania príkladov dobrej praxe podporovať strategické prístupy s využitím lokálnych stratégií nízkouhlíkového rozvoja, participatívne prístupy a využívanie dostupných, ale málo využívaných nástrojov, ako sú napríklad sociálne a zelené verejné

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

obstarávanie, hlavne s prihliadnutím na prijatý Národný akčný plán pre zelené verejné obstarávanie v Slovenskej republike na roky 2016 - 2020.

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

Prílohy

Príloha 1 Kontext HP RMŽ a ND

Antidiskriminačná legislatíva

Medzinárodné dohovory

Ochranu pred diskrimináciou zakotvujú medzinárodné ľudskoprávne dohovory OSN, predovšetkým: Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach, Medzinárodný pakt o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, Dohovor o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie, Dohovor o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien, Dohovor proti mučeniu a Dohovor o právach dieťaťa, Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím. Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím obsahuje rozsiahly zoznam práv osôb so zdravotným postihnutím a je zameraný na zabezpečenie rovnosti v uplatňovaní ich práv, pričom štátu ukladá tiež rad povinností týkajúcich sa realizácie pozitívnych opatrení. Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, ktorý pre SR nadobudol platnosť 25. júna 2010 definuje osoby so zdravotným postihnutím ako osoby s dlhodobými telesnými, mentálnymi, intelektuálnymi alebo zmyslovými postihnutiami, ktoré v súčinnosti s rôznymi prekážkami môžu brániť ich plnému a účinnému zapojeniu do života spoločnosti na rovnakom základe s ostatnými. Medzinárodná organizácia práce tiež prijala Dohovor č. 111 o diskriminácii v zamestnaní a povolani. Ten zakazuje diskrimináciu v zamestnaní alebo povolani okrem iného aj na základe rasy, farby pleti, národnostného alebo sociálneho pôvodu.

Európska legislatíva

Na pôde Rady Európy je z hľadiska ochrany pred diskrimináciou kľúčový článok 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd z roku 1950, ktorý zakazuje akúkoľvek diskrimináciu z celého radu demonštratívne vymedzených dôvodov, okrem iného aj na základe pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, národnostného alebo sociálneho pôvodu či príslušnosti k národnostnej menšine.

Na diskrimináciu z dôvodu pohlavia a rodu sa vzťahuje osobitná, pomerne rozsiahla legislatíva v rámci EÚ. V decembri 2000 bola na zasadaní Európskej rady v Nice prijatá Charta základných práv EÚ, ktorá upravuje ľudské práva jednotlivcov vo vzťahu priamo k EÚ. Hoci Charta nie je právne záväzným dokumentom, má veľký politický význam. V článku 20 zakotvuje rovnosť všetkých ľudí pred zákonom. Článok 21 stanovuje zákaz diskriminácie z mnohých dôvodov, okrem iného z dôvodu rasy, rodu, farby pleti, etnického alebo sociálneho pôvodu. Vzhľadom na to, že samotná Charta je skôr politickým dokumentom, z každodenného hľadiska má oveľa zásadnejší význam článok 13 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, ktorý oprávňuje Európsku radu prijímať opatrenia na boj proti diskriminácii na základe rasy a etnického pôvodu, pohlavia, veku, zdravotného postihnutia, sexuálnej orientácie a náboženstva. V nadväznosti na tieto dokumenty prijala EÚ celý rad antidiskriminačných smerníc, ktoré sa zameriavajú najmä na oblasť zamestnávania, poskytovanie služieb a prístupnosť.

Národný legislatívny rámec

Ústava Slovenskej republiky v článku 12 zaručuje základné ľudské práva a slobody všetkým, okrem iného bez ohľadu na rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine. Zároveň výslovne stanovuje, že „nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvyhodňovať

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

alebo znevýhodňovať“. Ústava zároveň rešpektuje a tiež výslovne zakotvuje právo jednotlivca rozhodovať o svojej národnosti. Nikoho tak nemožno žiadnym spôsobom nútiť, aby sa prihlásil k určitej národnosti. Hoci je zákaz diskriminácie súčasťou slovenského právneho poriadku už mnoho rokov, podrobnú právnu úpravu priniesla až povinnosť implementovať príslušné antidiskriminačné smernice, ktorá po dlhom úsilí nakoniec v roku 2004 viedla na Slovensku k prijatiu antidiskriminačného zákona. Antidiskriminačný zákon zakotvuje povinnosť dodržiavať zásadu rovnakého zaobchádzania spočívajúcu v zákaze diskriminácie z akéhokoľvek dôvodu, vo výkone práv a povinností v súlade s dobrými mravmi, ako aj v prijímaní opatrení na ochranu pred diskrimináciou.

Ciele rovnosti príležitostí sú prepojené tiež na stratégiu Európa 2020 a iné strategické dokumenty zamerané na riešenie problematiky rodovej rovnosti a násillia páchaného na ženách v SR. Vláda SR okrem právnych úprav prijala niekoľko ďalších stratégií a dokumentov ako sú Koncepcia rovnosti príležitostí žien a mužov, Národný akčný plán pre ženy v Slovenskej republike, Celoštátna stratégia rodovej rovnosti a Akčný plán rodovej rovnosti na roky 2014-2019, Akčné plány zamestnanosti, sociálnej inklúzie a predchádzania všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie, či konkrétnejšie materiály ako Návrh opatrení na zosúladzovanie rodinného a pracovného života ale aj dôležitú Stratégiu Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020, v oblasti sociálnej integrácie marginalizovaných rómskych komunití, či výnos MR SR 55/2014 o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy a vyhlášku MŽ SR 532/2002.

EŠIF a horizontálne princípy RMŽ ND

Na efektívne presadzovanie rovnosti príležitostí a rodovej rovnosti využíva EÚ aj EŠIF. Podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady EÚ č. 1303/2013, Článok 7 Podpora rovnosti mužov a žien a nediskriminácie, členské štáty a Komisia majú zabezpečiť, aby sa počas prípravy a vykonávania programov, aj vo vzťahu k ich monitorovaniu, podávaniu správ a hodnoteniu, zohľadňovala a podporovala rovnosť mužov a žien a začlenenie hľadiska rodovej rovnosti. Členské štáty a Komisia majú prijať primerané opatrenia na zabránenie každej diskriminácii z dôvodu pohlavia, rasy alebo etnického pôvodu, náboženstva alebo vierovyznania, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie počas prípravy a vykonávania programov. Počas prípravy a vykonávania programov je podľa tohto nariadenia potrebné brať do úvahy najmä prístupnosť pre zdravotne postihnuté osoby.

Rodová segregácia a nerovnosť trhu práce

Rodová segregácia a nerovnosť trhu práce pre mužov a ženy sa v SR prejavuje vo viacerých oblastiach, najmä však v mierach zamestnanosti, v štruktúre pracovných pomerov a pozícií, a tiež vo výške odmeňovania.

Rozdiel v mierach zamestnanosti mužov a žien činil roku 2015 v SR 15,7 %, kým v EÚ 28 len 11,6 % (Tabuľka 1). Vývoj v mierach zamestnanosti bol v SR v posledných rokoch negatívny. Ešte v roku 2012 činil rozdiel v miere zamestnanosti mužov a žien v SR len 15,5 % a v roku 2010 dokonca len 14,5 %. Z hľadiska veku je najväčší rozdiel v miere zamestnanosti v skupine 30-34 a 35-39 rokov, čo však vyplýva z odkladania pôrodov až

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

do veku 30+ rokov. Z hľadiska vzdelania je najväčšia medzera v miere zamestnanosti medzi mužmi a ženami pre stredné odborné (učňovské) vzdelanie bez maturity a úplné stredné odborné (učňovské) vzdelanie s maturitou. Rozdiel v týchto vzdelanostných kategóriách dosahuje 17 % až 20 % a v rokoch 2012-2016 sa nezmenšil.

Tabuľka 1 Vybrané ukazovatele

Rodová rovnosť	2010	2012	2015	2016Q2	EÚ-2016Q2
Podiel žien na podnikateľoch (%)	34,5	33,1	29,8	30,5	32,3
Podiel žien na manažérskych postoch (%)	34,5	33,2	31,3	35,2	33,5
Rozdiel v miere zamestnanosti mužov a žien (%)	14,5	15,5	15,7	13,5	10,4
Rozdiel v zárobkoch mužov a žien (%)	19,6	20,8	19,7	x	16,7 ^(a)

Zdroje: Eurostat, ŠÚSR a UPSVaR, poznámka: (a) = 2015

Slovensko má nízky podiel žien-podnikateľiek. V roku 2015 to bolo len 29,8 %, kým v EÚ 28 v roku 2015 až 32,2 % (CZ: 30,5 %, HU: 33,2 % a PL: 33 %). Pozitívnym trendom je, že podiel žien-podnikateľiek na celkovom počte podnikateľov mierne stúpa, čo je v súlade s trendom v EÚ28.

Slovenské ženy sa relatívne málo presadzujú vo vedúcich funkciách. Podiel žien na manažérskych postoch⁹ bol v roku 2015 v SR 31,3 %, teda nižší ako bol priemer EÚ 28 v roku 2015 (32,8 %) a tiež nižší ako v Poľsku (40,2 %) a v Maďarsku (40,6 %). Len v Česku bol podiel žien na manažérskych pozíciách (29,5 %) nižší ako na Slovensku. V porovnaní s rokom 2012 sa podiel žien na manažérskych pozíciách v SR mierne znížil (Tabuľka 1).

Rozdiely v mierach zamestnanosti a v type pracovnej aktivity a v štruktúre pracovných pozícií sa premietajú aj do rozdielov v odmeňovaní. Rozdiel v odmeňovaní medzi mužmi a ženami bol v SR 20,8 % v roku 2012 a 19,7 % v roku 2015. V priemere za EÚ tento rozdiel činil 17,3 % a 16,7 % (CZ: 22,5 % a 22,5 % , Maďarsko 20,1 % a 15,1 %)¹⁰. Vysoké rozdiely sa prejavovali hlavne v manažérskych pozíciách. Priemerná hrubá mesačná mzda muža-manažéra (2 386 Eur) v roku 2014 bola 1,46 krát vyššia ako mzda ženy manažérky. Tento rozdiel sa od roku 2010 mierne zvýšil¹¹.

Uvedené rozdiely môže čiastočne zmierniť rozvoj siete materských škôl, ktorý podporuje finančnými dotáciami aj slovenská vláda. Viac služieb pre ženy umožní vyššie miery zamestnanosti, menej výpadkov v kariére a zmiernenie príjmových rozdielov.

HP nediskriminácia s dôrazom na marginalizované rómske komunity (MRK)

Ohrozenie chudobou a sociálnym vylúčením (makro-perspektíva a ukazovatele)

Podľa PD, z pohľadu príjmovej chudoby patrí SR ku krajinám s najnižšou mierou rizika chudoby v rámci EÚ. Podľa dát EÚ SILC 2012, z ktorých vychádza PD bolo v SR ohrozených rizikom chudoby 13,2 % obyvateľov. Naopak, miera závažnej materiálnej deprivácie patrí v SR k najvyšším spomedzi všetkých krajín EÚ. V roku 2012 bolo 10,5 % obyvateľstva SR závažne materiálne deprivovaných. Miera veľmi nízkej pracovnej intenzity sa podľa údajov EÚ SILC 2012 nachádzala na úrovni 7,2 %. V kumulovanom

⁹ Zdroj: Eurostat (2016): Employment by sex, occupation and educational attainment level

¹⁰ Zdroj: Eurostat (2016): Gender pay gap in unadjusted form

¹¹ Zdroj: ŠÚSR (2016): [Rodová rovnosť 2015](#).

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

ukazovateli - v riziku chudoby, alebo sociálneho vylúčenia bolo celkovo 1 108 965 ľudí, čo predstavovalo 20,5 % na celkovom počte obyvateľov. Z hľadiska veku a typu domácnosti boli rizikom chudoby najviac ohrozené deti vo veku 0-17 rokov, domácnosti s vyšším počtom detí (3 a viac) a neúplné domácnosti.

Sociálne vylúčenie MRK

Ako samostatný problém vidí PD chudobu a sociálne vylúčenie MRK. Najvýraznejším prejavom sociálneho vylúčenia MRK je chudoba, ktorá nadobúda extrémne a zhoršujúce sa podoby, ktoré sa u majoritnej populácie v marginalizovaných územiach nevyskytujú. Podľa výskumného demografického centra žilo v roku 2011 na území SR približne 440 000 Rómov (8 % celkovej populácie), ktorí sú sústredení najviac v PSK, KSK a BBSK. Podľa PD náklady plynúce z vylúčenia Rómov v SR boli odhadované na 7 % HDP v roku 2008. V rámci aktualizácie Atlasu rómskych komunít (2013) bolo v 584 obciach identifikovaných 804 koncentrácií, v ktorých je možné životné podmienky označiť za nedôstojné a neprimerané. Obyvatelia týchto komunít, ktorých počet sa v súčasnosti odhaduje na približne 200 000, trpia materiálnym nedostatkom a sociálnou depriváciou a celkovo výrazne zníženými životnými príležitosťami.

Vzdelávanie MRK: V PD sa uvádza, že podľa viacerých výskumov geografická poloha rómskych osídlení a obmedzené sociálne kontakty sú reálnou bariérou, ktorá sťažuje ich plnohodnotnú participáciu na ekonomicko-kultúrnom živote v spoločnosti. Jednou z oblastí kde sa najvýraznejšie prejavuje marginalizácia rómskej populácie je aj vzdelávanie. Problémom je podľa PD nízka zaškolenosť detí zo sociálne znevýhodneného prostredia v MŠ, a to z dôvodu nedostatku kapacít zariadení, finančnej náročnosti a nízkej informovanosti o prínose vzdelávania v MŠ. Následne žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia často ukončujú ZŠ v nižšom ako deviatom ročníku, čo prehľbuje rozdiely v dosiahnutej vzdelanostnej úrovni a kompetenciách oproti majoritnej populácii. Komplexnosť problému dotvára miera zastúpenia rómskych detí v špeciálnych ZŠ a v špeciálnych triedach na bežných ZŠ. Jednou z príčin umiestňovania detí bez mentálneho postihnutia do špeciálnych tried, alebo špeciálnych škôl, je aj nedostatočná diagnostika pri zápise, nedostatočné ovládanie štátneho jazyka zo strany detí, ale aj nepoužívanie rómskeho jazyka pri testovaní, alebo iných odborných činnostiach v rámci diagnostiky.

Marginalizácia MRK na trhu práce: resp. vylúčenie Rómov z formálneho trhu práce je podľa PD zapríčinená, okrem nedostatočnej konkurencieschopnosti na trhu práce (z dôvodu nízkej vzdelanostnej a kvalifikačnej úrovne a zručností), aj ďalšími faktormi, a to: prítomnosťou diskriminácie voči rómskemu etniku zo strany majority (stereotyp nespoľahlivých pracovníkov, bez pracovnej morálky, disciplíny a motivácie); priestorovou/ geografickou lokalizáciou (koncentrácia Rómov v regiónoch s najnižšou pracovnou aktivitou); nízkym statusom bývania, životných podmienok a nevyhovujúcim zdravotným stavom; devastáciou ľudského kapitálu a stratou pracovných návykov zapríčinenou dlhodobou nezamestnanosťou.

S cieľom znižovania nerovností a rozdielov medzi sociálne vylúčenými a marginalizovanými skupinami rómskej populácie a majoritou je nevyhnutné uplatňovať integrovaný a komplexný prístup v lokalitách s prítomnosťou separovaných a segregovaných MRK, ktorý umožní zlepšiť prístup ku kvalitnému inkluzívnemu a desegregovanému vzdelávaniu, znížiť podiel v miere nezamestnanosti, podporiť prístup k sociálnej infraštruktúre, zdravotnej starostlivosti a k zvýšeniu hygienických

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

štandardov bývania. Zvýšením zaškolenosti detí pochádzajúcich najmä z MRK sa prispeje k zníženiu zaraďovania detí a žiakov do špeciálnych škôl a špeciálnych tried.

Sociálne služby alebo náhradná starostlivosť

Ohrozenie sociálnym vylúčením sa týka aj osôb, ktorým sú poskytované sociálne služby alebo náhradná starostlivosť, hlavne osôb, ktoré sú umiestnené v inštitucionálnych zariadeniach. V podmienkach SR výrazne prevláda tradičný inštitucionálny model. Z toho dôvodu je nevyhnutné postupne transformovať tento systém smerom k rozvoju systému sociálnych služieb a systému náhradnej starostlivosti, ktoré sú založené na komunitnej báze. Doposiaľ však deinštitucionalizácia veľkokapacitných zariadení a služieb prebieha pomaly, komunitné služby sú nedostatočne rozvinuté.

Zdravotný stav

Spríevodným znakom chudoby a sociálneho vylúčenia je úroveň zdravotného stavu obyvateľstva. Zlý zdravotný stav je jednou z príčin sociálneho vylúčenia a chudoby (najmä z dôvodu následnej straty príjmu a nezamestnanosti). Na druhej strane, sociálne vylúčenie a chudoba je zároveň príčinou zhoršovania zdravotného stavu obyvateľstva žijúceho v riziku sociálneho vylúčenia a chudoby (zníženie zodpovednosti za vlastné zdravie, zníženej dostupnosti ku kvalitnej zdravotnej starostlivosti). Zdravé roky života obyvateľstva SR pri narodení (muži-52,4, ženy-52,1), výrazne zaostávajú za hodnotami priemeru krajín OECD (muži-61,9, ženy-62,7).

Prevenca a eliminácia všetkých foriem diskriminácie vo všeobecnosti

Diskriminačný prístup k niektorým skupinám obyvateľstva je jednou z príčin sociálneho vylúčenia. Podľa PD je potrebné umožniť špecifickú a cieleňú podporu pre skupiny obyvateľstva ohrozené všetkými formami diskriminácie (z dôvodu etnicity, sexuálnej orientácie, pohlavia alebo veku, zdravotného postihnutia).

Osoby so zdravotným postihnutím

V rámci podpory osôb so zdravotným postihnutím je nevyhnutné vytvárať podmienky pre uplatňovanie rovnosti príležitostí, prijímania opatrení na prevenciu a prekonávanie rôznych foriem znevýhodnení a boja proti diskriminácii. V oblasti zdravotnej starostlivosti a verejného zdravia je žiaduce integrovaním a zefektívnením zdravotných služieb zvýšiť prístup ku kvalitnej zdravotnej starostlivosti, vrátane preventívnej zdravotnej starostlivosti a zdravotníckej osvedy.

Zamestnávaniu osôb so zdravotným postihnutím je dlhodobo venovaná zvýšená pozornosť. Napriek uvedenému, osoby so zdravotným postihnutím na trhu práce SR čelia vysokej nezamestnanosti a problémom so začleňovaním na pracovné miesta. Podľa údajov ŠÚ SR podiel nezamestnaných osôb s dlhodobým zdravotným obmedzením na celkovom počte nezamestnaných osôb v SR predstavuje takmer jednu pätinu (v rokoch 2011-2015). Cieľom politik je zlepšiť situáciu začleňovania osôb so zdravotným postihnutím na trhu práce a zaistiť čo najvyššiu mieru efektívnej pomoci jednotlivých inštitúcií.

Špecifické opatrenia vo forme komunitnej práce v oblasti zdravotnej výchovy sú potrebné najmä pre obyvateľov MRK. Úroveň kvality zdravia obyvateľov MRK v značnej miere podmieňujú aj hygienické štandardy. Prístup k pitnej a úžitkovej vode spoluvytvára podmienky pre plnohodnotnú participáciu obyvateľov MRK na živote spoločnosti.

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

Kľúčové problémy v oblasti sociálneho začlenenia a boja proti chudobe, ktorým musí SR v nasledujúcom období čeliť sú: chudoba a sociálne vylúčenie MRK, riziko sociálneho vylúčenia osôb so zdravotným postihnutím, sociálna exklúzia vidieka, nízka úroveň sociálnej ekonomiky, nízka efektívnosť slovenského zdravotníctva a úroveň verejného zdravia, deinštitucionalizácia sociálnej starostlivosti a náhradnej starostlivosti a zvyšovanie profesionality výkonu sociálnej práce.

Sociálna exklúzia na vidieku

V odľahlých vidieckych oblastiach a v najmenších vidieckych sídlach dochádza ku koncentrácii „neviditeľnej“ sociálnej exklúzie a riziku reprodukcie exklúzie o tzv. mäkké formy vylúčenia (nízka občianska vybavenosť, nedostatočná dostupnosť zdravotníckej starostlivosti, nízka sociálna infraštruktúra, atď.), ktorá je typická pre malé vidiecke obce a v makro pohľade pre regióny južného a severovýchodného Slovenska. Za hlavné prekážky rozvoja vidieka sú považované: negatívny demografický trend a úbytok mladých ľudí v produktívnom veku, monosektorálna ekonomika, slabá alebo nedostatočná infraštruktúra a zlá dostupnosť vrátane kvality a prístupu k širokopásmovému internetu, nízka úroveň vzdelanosti, zručnosti, podnikavosti a inovácie, nerozvinutý sociálny a inštitucionálny kapitál. V kontexte rurálnych oblastí je potrebné k prekážkam priradiť aj vysokú nezamestnanosť, nízke reálne príjmy, nedoriešené vlastnícke vzťahy k pôde a nehnuteľnému majetku.

Sociálna ekonomika

Dosiaľ nevyužitý potenciál pre podporu zamestnávania dlhodobo nezamestnaných predstavuje oblasť sociálnej ekonomiky, t. j. takých ekonomických aktivít, ktoré prinášajú nefinančný spoločenský prospech, nižšiu úroveň zisku, než je komerčne akceptovaná. Medzi pozitívne externality patrí práve i podpora zamestnávania dlhodobo nezamestnaných, či marginalizovaných skupín. Medzi formy podpory sociálnej ekonomiky patrí i uplatňovanie sociálneho aspektu vo verejnom obstarávaní. Subjekty sociálnej ekonomiky sa javia ako veľmi vhodný nástroj podpory zamestnanosti MRK, pretože ich hlavným účelom nie je tvoriť zisk, ale prinášať netrhové spoločenské prínosy, akou je napr. rast zamestnanosti uchádzačov zo znevýhodnených skupín, integrácia marginalizovaných jedincov a komunít do širšej spoločnosti, rozvoj zaostalejších regiónov atď.

Integrácia MRK

Dáta EU SILC, ktoré v rámci cieľov 2020 indikujú podiely a počty populácie ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením nie je možné členiť tak, aby sa mohli sledovať nerovnosti medzi majoritnou populáciou a Rómami. Je to tak v dôsledku toho, že štatistické dáta sa v rámci EU SILC nezberajú spôsobom, ktorý by ich umožňoval členiť podľa etnicity. Znamená to tak, že v rámci EU SILC nie je otázka na etnicitu respondenta, ako aj, že štatistickými nástrojmi pri výbere miest zberu dát nie je zabezpečená reprezentatívnosť rómskych domácností. Preto je sledovanie životných podmienok rómskej populácie je možné iba na základe údajov zo špecializovaných výskumov v rómskom prostredí alebo prostredníctvom tzv. proxy ukazovateľov.

Pri stanovovaní východiskového stavu (počtu Rómov) PD (metodologicky správne) neberie do úvahy údaje zo sčítania 2011, v ktorom je etnická identita stanovená na sebaidentifikácii a v dôsledku toho je oficiálna početnosť rómskej populácie pomerne nízka. PD vychádza z prognózy výskumného demografického centra (440 000). Výskum

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

pod názvom Atlas rómskych komunít 2014, veľmi odlišnou metodológiou (založenou na odhadoch počtov tých, ktorí sú na lokálnej úrovni vnímaní ako Rómovia), prichádza k podobným dátam, a uvádza početnosť rómskej populácie 412 000 osôb.

Pri údajoch o životných podmienkach Rómov, situácii osídleniach ohľadne v infraštruktúry, prístupu k službám a pod. je potrebné brať do úvahy to, že (agregované) dáta nie sú aktualizované v pravidelnej periodicite. Na druhej strane je potrebné si uvedomiť, že ani samotná situácia nie je tak dynamická, že by sa napríklad menila každý rok. Dáta z Atlasu (, stále môžu slúžiť na plánovanie a implementáciu intervencií v rámci EŠIF.

Podľa dostupných dát na základe špecializovaných výskumov v prostredí marginalizovanej rómskej populácie (UNDP 2012), značná časť rómskych domácností je vystavená riziku deprivácie v oblasti spotreby. V rámci tejto časti rómskej populácie prevažuje nízke vzdelanie. Bez ukončenia štandardnej základnej školy skončila svoje vzdelávanie takmer pätina Rómov (18,4 %), ukončenú štandardnú základnú školu má takmer tri pätiny z nich (59,7 %). V ďalšom štúdiu na strednom stupni úspešne pokračovalo 17 % rómskej populácie. Medzi rómskymi ženami sa podstatne častejšie vyskytujú osoby, ktoré nepokračujú v štúdiu na strednej škole. Špeciálne školy a triedy na základnom stupni sú najviac navštevované rómskymi deťmi zo segregovaných osád. Z rómskych detí vo veku 5-6 rokov navštevovala materskú školu menej ako jedna tretina tejto kategórie detí.

Veľká časť Rómov žije vo vidieckom prostredí, v segregovaných osídleniach a v biednych podmienkach bývania charakterizovaných nízkou kvalitou obydľí, nedostatkom priestoru a prehustenosťou. Tieto osídlenia sú zároveň charakterizované absenciou základnej technickej infraštruktúry a nedostatkom takých základných životných potrieb ako je prístup k zdravotne nezávadnej vode a často sa nachádzajú na miestach, ktoré sú kontaminované starými ekologickými záťažami. Rómske domácnosti zároveň zažívajú výrazne viac extrémnej deprivácie v podobe nedostatku jedla pre deti a veľmi zlých bytových a životných podmienok, sú vo veľkej miere zadlžené, extrémne vylúčené z trhu práce a s vysokým stupňom obmedzenia prístupu k sociálnym a zdravotným službám.

Miera rizika chudoby Rómov

Podľa výskumu EU FRA z roku 2015 (ktorý bol vykonaný unikátnou metodológiou umožňujúcou porovnať sociálno-ekonomické údaje o rómskej populácii s údajmi o všeobecnej populácii), celkovo 80 % Rómov žije pod hranicou miery rizika chudoby. Miera rizika chudoby rómskej populácie je Španielsku (98 %), v Grécku (96 %), Chorvátsku (93 %). Najnižšia miera rizika chudoby rómskej populácie je v Českej republike (58 %), ale to je ešte takmer šesťkrát vyššia ako u bežnej populácie. Na Slovensku žije, podľa údajov FRA, v miere rizika chudoby 87 % rómskej populácie.

Perspektívy vývoja životných podmienok Rómov

Negatívne trendy v životných podmienkach Rómov, ktoré determinujú ich sociálne začleňovanie, by bolo potrebné v nasledujúcom období zvrátiť aplikáciou vhodných intervencií a tak prispieť k dosiahnutiu cieľov 2020. Jedným z hlavných nástrojov, v rámci EŠIF budú niektoré relevantné výzvy, ktoré by mali pomôcť nasledujúcich rokoch pozitívne zmeniť situáciu. Opatrenia založené na kombinácii dotácií a pôžičiek by v nasledujúcich rokoch mali smerovať aj do podpory sociálnej ekonomiky a sociálnych

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

podnikov, ktoré by sa mohli stať kľúčovým nástrojom na integráciu MRK a dlhodobozamestnaných.

Príloha 2 Kontext HP UR

Definícia a ciele

Cieľom horizontálnej priority UR je zabezpečiť dosiahnutie definovaných cieľov, ktoré sa týkajú viacerých priorít Partnerskej dohody (PD) a ktoré nemôžu byť zabezpečené len prostredníctvom jedného programu. UR si vyžaduje koordinovaný prístup medzi definíciou špecifických priorít, prioritných osí a opatreniami až po koordináciu podpory projektov jednotlivých programov EŠIF.

Špecifickým problémom HP UR je veľmi široké definovanie toho, čo je udržateľný rozvoj a čo sú neudržateľné prístupy a prax. V základnej definícii stojí udržateľný rozvoj ako koncept na 3 pilieroch environmentálne, ekonomicky a sociálne udržateľnej krajiny a spoločnosti. Stratégia trvalo udržateľného rozvoja EÚ definuje 7 prioritných tematických oblastí: (1) klimatické zmeny a čistá energia, (2) udržateľná doprava, (3) udržateľná spotreba a produkcia, (4) zachovanie a riadenie prírodných zdrojov, (5) verejné zdravie, (6) sociálna inklúzia, demografia a migrácia, (7) globálna chudoba a výzvy spojené s udržateľným rozvojom.

Vychádzajúc z tejto stratégie, Európska komisia aktuálne operuje s definíciou udržateľného rozvoja založenom na 7 princípoch:

- budovať konkurencieschopnú nízko-uhlíkovú ekonomiku, ktorá umožňuje efektívne a udržateľné využívanie zdrojov,
- ochraňovať životné prostredie, znižovanie emisií a prevencia straty biodiverzity,
- budovať na technologickom náskoku Európy vo vývoji nových zelených technológií a výrobných metód,
- zaviesť účinné a inteligentné elektrické siete,
- využívať celoeurópske siete, aby naše podniky (najmä malé výrobné firmy) dostali ďalšiu konkurenčnú výhodu,
- zlepšiť podnikateľské prostredie, najmä pre malé a stredné podniky,
- pomáhať spotrebiteľom robiť informované rozhodnutia.

Princípy UR formujú kľúčové rozvojové ciele, ktoré majú byť dosiahnuté v rámci stratégie Európa 2020. Partnerská dohoda Slovenskej republiky pre programové obdobie 2014 – 2020 ich reflektuje v definovaní priorít a prístupov pre intervencie EŠIF.

Ciele udržateľného rozvoja sú komplikovanou a vzájomne sa ovplyvňujúcou oblasťou tzv. tvrdých a mäkkých prístupov, ktoré zahŕňajú široké spektrum od podpory investícií do infraštruktúry, podpory podnikania v oblasti obnoviteľných zdrojov energie, cez odbornú prípravu, podporu inovačného prostredia, transferu technológií, až po zatepľovanie verejných budov a prácu s verejnosťou. Metodológia a praktické prístupy k monitorovaniu a hodnoteniu výsledkov si preto vyžadujú komplexné prístupy a kombináciu rôznych metodológií.

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

Horizontálny princíp udržateľný rozvoj by mal zabezpečiť strategický manažment zameraný na synergie a posilňovanie koordinácie medzi opatreniami v environmentálnej, sociálnej a ekonomickej oblasti. Zároveň by mal predchádzať situáciám, kde majú intervencie v jednej oblasti (napr. ekonomickej) nepriaznivé dopady na životné prostredie. Inými slovami, pri implementácii tak komplexného rozvojového dokumentu, akým je PD 2014-2020 by malo dochádzať ku pozitívnym synergiám a malo by sa predchádzať negatívnym dopadom intervencií z jednej oblasti na inú.¹²

Horizontálna priorita UR a Partnerská dohoda 2014-2020

Pri hodnotení HP UR vychádzame z definícií, cieľov a metód hodnotenia udržateľného rozvoja tak ako sú operacionalizované v strategických dokumentoch a politikách EÚ a relevantných národných stratégiách a dokumentoch.

Aj keď história integrácie princípov UR do stratégií a politik EU má korene už v 70. rokoch, prvá Európska stratégia trvalo udržateľného rozvoja bola prijatá až v roku 2001 v Göteborgu. Revidovaná bola v júni 2006. Účelom bolo vytvoriť paralelnú stratégiu a určitú protiváhu k Lisabonskej stratégii. Tá sa primárne sústredila na posilnenie konkurencieschopnosti a zamestnanosti EÚ a jej členských štátov do roku 2010. V ďalšom období programovania po roku 2010 sa upustilo od nových stratégií a prešlo sa k prístupu, keď sa strategické ciele UR integrujú do rozvojových stratégií. Aktuálne do Stratégie Európa 2020 a obdobný prístup by mal byť nasledovaný aj pri pripravovanej stratégii rozvoja únie do roku 2030.

Paralelne s Európskymi procesmi bola v roku 2001 pripravená a schválená Národná stratégia TUR (NSTUR). Stratégia komplexne analyzovala situáciu a definovala 28 strategických cieľov v politickej, ekonomickej, sociálnej a environmentálnej oblasti. V roku 2005 bol pre posilnenie implementačného rámca NSTUR prijatý Akčný plán (AP TUR). Kým platnosť AP TUR skončila v roku 2010, samotná stratégia je stále v platnosti, aj keď dynamický vývoj v EÚ a na Slovensku si vyžaduje revíziu. K tomuto účelu pracuje aktuálne ÚPPVII na aktualizácii strategického rámca trvalo udržateľného rozvoja a definovaných cieľov s pracovným názvom *Štúdia udržateľného rozvoja 2015+*¹³ a rozpracované sú aj ďalšie strategické dokumenty.

Pri hodnotení je dôležité vychádzať aj z ďalších prijatých dokumentov, ako je Aktualizovaná národná stratégia ochrany biodiverzity do roku 2020, Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2016 – 2020, Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu SR (RIS3) a ďalej stratégie pripravené MH SR pre oblasti šetrenia energiou a OZE.

Princípy udržateľného rozvoja sú integrované do programov EŠIF na roky 2014 – 2020 prostredníctvom jednotlivých programov a ich riadiacej dokumentácie (programový manuál, príručka pre žiadateľa). Pre identifikáciu prioritných oblastí a cieľov na

¹² Rizikové oblasti identifikujeme a analyzujeme v Kapitole 5 tohto dokumentu.

¹³ Podľa predbežných informácií bude Štúdia Trvalo udržateľného rozvoja 2015+ schvaľovaná v podobe národného strategického dokumentu v priebehu roku 2017. Na účely tejto správy bola použitá jej predbežná verzia aj keď je možné, že v konečnej podobe bude mať tento dokument iné znenie. Je však možné, že strategický materiál na tieto účely bude mať inú podobu a bude zastrešený Národným infraštruktúrnym plánom SR na roky 2018 – 2030.

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

uplatňovanie princípu udržateľného rozvoja je základným rámcem národný strategický dokument, prostredníctvom ktorého sa zabezpečuje jeho aplikácia v programoch EŠIF.

Podľa PD sú hlavné ciele pre horizontálny princíp udržateľného rozvoja zadefinované ako zabezpečenie environmentálnej udržateľnosti sociálneho a ekonomického rastu s osobitným dôrazom na ochranu a zlepšenie životného prostredia pri zohľadnení zásady „znečisťovateľ platí.“ Princíp znečisťovateľ platí je dôležitý, ale pre jeho implementáciu je potrebné jeho rozpracovanie na priame a nepriame nástroje ochrany životného prostredia.

Technické zabezpečenie HP UR počíta s niekoľkými opatreniami. Tie sa dajú rozdeliť na strategickú/ plánovacia úroveň a úroveň individuálnych projektov.

PD v rámci implementácie HP UR počíta s uplatňovaním dvoch horizontálnych nástrojov – integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania a posudzovanie vplyvov na životné prostredie (EIA). Podľa PD by investície z EŠIF v prvom rade nemali zvyšovať zaťaženie životného prostredia.

Ďalšími prístupmi pre podporu HP UR má byť participatívna implementácia, verejné obstarávanie a definovanie kľúčových prístupov v sektoroch odpadového hospodárstva, ovzdušia a energetiky.

Relevantné inštitúcie občianskej spoločnosti, zastupujúce oblasť udržateľného rozvoja majú byť zapojené do procesu prípravy, monitorovania a hodnotenia programov. Pri projektoch financovaných z EŠIF by sa malo uplatňovať zelené verejné obstarávanie. Túto oblasť podporuje *Národný akčný plán pre zelené verejné obstarávanie v Slovenskej republike na roky 2016 – 2020* a je zároveň predmetom vývoja aj v rámci EÚ, kde sa intenzívne pracuje na technických aspektoch a spôsoboch implementácie.

V odpadovom hospodárstve sa má sledovať hierarchia nakladania s odpadom, t.j. predchádzanie vzniku odpadov, budovanie zariadení pre prípravu na opätovné využívanie odpadov a ich zhodnocovanie, so zameraním na ich recykláciu. V sektore vodného hospodárstva sa pozornosť zameria na splnenie požiadaviek vyplývajúcich z rámcovej smernice o vodách (investície do znižovania obsahu škodlivých látok vo vodách, budovanie kanalizácií a zariadení na čistenie odpadových vôd, budovanie vodovodov, atď.).

V oblasti ochrany ovzdušia budú podporované technológie, ktoré zabezpečia vyššiu úroveň ochrany životného prostredia (t.j. nad rámec minimálnych požiadaviek „best available technologies“ - BAT) a systémové opatrenia, ktoré umožnia znížiť emisie a zabezpečiť okrem iného i súlad so smernicou o priemyselných emisiách a zároveň prispieť k plneniu požiadaviek vyplývajúcich zo smernice o národných emisných stropoch a smernice o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe. V energetike je PD zameraná na podporu energetickej efektívnosti a zvyšovanie využívania obnoviteľnej energie, nízko uhlíkových technológií a eko-inovačných prístupov.

Kontrola je uplatňovaná aj na úrovni projektov. S cieľom posúdiť úroveň zaťaženia životného prostredia, musí žiadateľ povinne predložiť najneskôr pred uzatvorením zmluvy o poskytnutí podpory výsledný dokument z procesu posudzovania navrhovanej činnosti z hľadiska jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie, v zmysle platnej právnej úpravy (t.j. rozhodnutie zo zisťovacieho konania alebo záverečné stanovisko), alebo vyjadrenie príslušného orgánu o tom, že navrhovaná činnosť, resp. zmena

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

navrhovanej činnosti, nepodlieha posudzovaniu z hľadiska vplyvov na životné prostredie.

Žiadateľ o podporu povinne predloží najneskôr pred uzatvorením zmluvy o poskytnutí podpory, aj integrované povolenie v prípadoch činností, na ktoré sa povinnosť jeho vydania vzťahuje. Podobne je povinnou prílohou žiadosti o podporu, alebo pred uzatvorením zmluvy o poskytnutí podpory, aj integrované povolenie v prípadoch činností, na ktoré sa povinnosť jeho vydania vzťahuje.

V súvislosti s uplatnením zásady „znečisťovateľ platí“ budú za neoprávnené výdavky považované výdavky na aktivity, ktoré sa týkajú plnenia povinností stanovených vo všeobecne záväzných právnych predpisoch v súvislosti so zásadou „znečisťovateľ platí“. Táto zásada bude zohľadnená v podmienkach poskytnutia podpory stanovených vo výzve na predkladanie žiadosti o podporu.

Základné aspekty HP UR v opatreniach PRV

Environmentálne aspekty UR

V súvislosti s environmentálnym aspektom HP UR budú medzi čiastkové ciele patriť podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch, podpora prispôsobovania sa zmenám klímy, predchádzanie a riadenie rizika, ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov.

Environmentálny aspekt HP TUR v rámci opatrenia 1 PRV spočíva v prenose informácií v oblasti biologickej diverzity, negatívnych účinkov hnojív a pesticídov na kvalitu vody, možnostiach využívania obnoviteľných zdrojov energií a odpadov, znižovania emisií skleníkových plynov a získania energie z biomasy, ktorá je produktom podnikov. Prenos znalostí a informačných akcií o tejto problematike tak môže prispieť k obnove a zachovaniu biologickej diverzity. PRV ďalej priamo reaguje na problematiku zmenu klímy a adaptuje poľnohospodársku výrobu na jej dôsledky prostredníctvom opatrenia 5. Podpora investícií do obnoviteľných zdrojov energií je zahrnutá do podopatrenia 6.4, čím PRV výrazne podporuje trvalú udržateľnosť činností na vidieku. Uľahčenie dodávok a využitia obnoviteľných zdrojov energie je aj cieľom opatrenia 7. V rámci opatrenia 8 PRV reaguje na problém so zdravotným stavom lesov, pričom lesníctvo je na Slovensku chápané ako jedno z pilierových odvetví rozvoja vidieka. Opatrenie prispieva k obnove, zachovaniu a zvýšeniu biologickej diverzity na územiach sústavy NATURA 2000, v oblastiach s prírodnými alebo inými špecifickými obmedzeniami, v oblastiach s vysokou prírodnou hodnotou a taktiež k obnove, zachovaniu ako i k zlepšeniu stavu krajinných oblastí Európy. Rovnako prispieva i k zlepšeniu vodného hospodárstva, ako prevencia pôdnej erózie, zlepšeniu obhospodarovania pôdy, ako i k zvýšeniu podielu spracovania a využívania OZE (záväzok SR dosiahnuť do roku 2020 14% podiel energie z obnoviteľných zdrojov na hrubej konečnej spotrebe energie). Opatrenie 10 zohráva dôležitú úlohu pri podpore udržateľného rozvoja vidieckych oblastí najmä v súvislosti s agroenvironmentálno-klimatickými platbami. Ekologické poľnohospodárstvo rozvíja environmentálny aspekt UR v súvislosti s podporou biodiverzity, zachovávaním prírodného stavu, kvality pôdy i vody, nespôsobujúc/minimalizujúc kontamináciu zložiek životného prostredia. Opatrenia týkajúce sa platieb či už v rámci sústavy NATURA 2000 (opatrenie 12) alebo pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitými obmedzeniami (opatrenie 13) rovnako prispievajú k UR a to obnovou, ochranou a posilňovaním ekosystémov závislých na poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve. Opatrenie 14 zas

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

vedie k trvalo udržateľnému zlepšeniu životných podmienok zvierat na Slovensku, a to prostredníctvom zavádzania chovných postupov nad rámec príslušných povinných noriem. Environmentálny aspekt napĺňa aj opatrenie 16, ktoré by malo vďaka inováciám prispieť k obnove a zachovaniu biodiverzity a ekosystémov.

Ekonomické aspekty UR

Čiastkovými cieľmi ekonomického aspektu HP UR je posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií s osobitným a mimoriadnym zreteľom na monitorovanie napĺňania Stratégie výskumu a vývoja pre inteligentnú špecializáciu SR na roky 2014 - 2020, zlepšenie prístupu k informáciám a ku komunikačným technológiám a zlepšenie ich využívania a kvality, zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov, sektora poľnohospodárstva (v prípade EPFRV) a sektora rybného hospodárstva a akvakultúry (v prípade ENRF), investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania a posilnenie inštitucionálnych kapacít a efektivity verejnej správy.

PRV v rámci opatrenia 1 výrazne podporí celoživotné vzdelávanie pracovníkov v poľnohospodárskych podnikoch, ktoré v porovnaní s priemerom EÚ 27 značne zaostáva. Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne cieľovej skupiny v rámci tohto opatrenia o nových technológiách, možnostiach reštrukturalizácie a modernizácie, o súvisiacej legislatíve a transfere know-how bude viesť k zvýšeniu príjmov a konkurencieschopnosti podnikov na jednotnom trhu EÚ a zníži nezamestnanosť, čo korešponduje nielen s ekonomickou, ale aj sociálnou udržateľnosťou rastu. Integrovanú súčasť poskytovania informácií vedúcich k efektívnosti fungovania podnikov predstavujú poradenské služby v rámci opatrenia č. 2, ktoré spoločne prispievajú k lepšej ekonomickej výkonnosti. Investície do hmotného majetku v rámci opatrenia 4 zvýšia konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov s dôrazom na kritické odvetvia a s ohľadom na udržateľné využívanie zdrojov. Opatrenie 5 posilňuje preventívne opatrenia pred negatívnymi dôsledkami prírodných katastrof a nepriaznivými vplyvmi na poľnohospodársku výrobu, a tým zabraňuje potenciálnej ekonomickej ujme a škodám. Opatrenie 6 prispeje k tvorbe nových pracovných miest, čím zvýši zamestnanosť vo vidieckych oblastiach. Toto opatrenie zároveň napomôže zlepšeniu konkurencieschopnosti mladých a malých farmárov a zvýšeniu poľnohospodárskej diverzifikácie. Podpora ekonomického rozvoja je aj jedným z cieľov opatrenia 7. K tomu prispeje najmä rozšírenie prístupnosti, využívania a kvality informačných a komunikačných technológií (IKT), ako aj rozvoj a marketing vidieckeho cestovného ruchu. Čo sa týka ekonomického aspektu HP TUR v rámci opatrenia 8 pre rast a udržateľnosť ekonomickej hodnoty lesného hospodárstva a jeho hospodárskeho výkonu sa poukazuje predovšetkým na nevyhnutnosť zvýšenia investícií do tejto oblasti. Zakladanie skupín výrobcov za pomoci opatrenia 9 zlepší pozíciu poľnohospodárskych podnikov voči veľkým obchodným reťazcom. Opatrenie 16 prispeje k ekonomickému aspektu udržateľného rozvoja podporou inovácií a vedomostnej základne vo vidieckych oblastiach, čo napomôže aj zvýšeniu poľnohospodárskej produktivity. Opatrenie 17 má združovať poľnohospodárov do vzájomných fondov, prostredníctvom ktorých im bude možné vyplatiť kompenzáciu za hospodárske straty spôsobené rizikovými faktormi. To je v prostredí poľnohospodárstva, najrizikovejšieho výrobného odvetvia, výrazná pomoc pri riešení ekonomických strát cieľovej skupiny opatrenia.

Sociálne aspekty UR

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

Čiastkovými cieľmi sociálneho piliera HP UR budú podpora zamestnanosti a mobility pracovnej sily a podpora sociálneho začlenenia a boj proti chudobe.

Sociálny aspekt TUR je prítomný v rámci opatrenia 1 PRV a jeho význam spočíva najmä v zvyšovaní úrovne vzdelanosti a k približovaniu sa k priemeru EÚ 27. Poradenské služby v rámci opatrenia 2 sprostredkujú informácie aj mladým začínajúcim farmárom, čím napomôžu ku generačnej výmene v sektore poľnohospodárstva. Sociálny aspekt opatrenia č. 6 zahŕňa príspevok ku generačnej výmene pracovníkov v poľnohospodárstve a zároveň k zamedzeniu vyludňovania vidieka. Okrem toho, činnosti spojené s poskytovaním služieb pre deti, seniorov a občanov so zníženou schopnosťou pohybu v rámci podopatrenia 6.4 prispievajú k lepšiemu začleneniu týchto skupín obyvateľov do spoločenského života na vidieku. Zlepšenie kvality života na vidieku rozšírením dostupnosti IKT či investovanie do miestnych základných služieb vrátane voľného času a súvisiacej infraštruktúry sú cieľom opatrenia 7. Environmentálne orientované opatrenie 11 vplýva priaznivo i na sociálny aspekt, a to v súvislosti s udržateľnosťou resp. rastom pracovných miest v poľnohospodárstve. Iniciatíva LEADER, implementovaná v rámci opatrenia 19, výrazne prispeje k sociálnemu aspektu udržateľného rozvoja zapojením miestnych aktérov do rozvoja vidieka pomocou miestnych akčných skupín. Pomocou rozhodovania prístupom zdola nahor bude možné lepšie identifikovať potreby v danom území a docieľiť väčšie zapojenie miestnych komunít do spoločenského diania na vidieku.

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

Príloha 3 Kontextové ukazovatele RMŽ a ND

Téma/ Strategická oblasť	Hlavný ukazovateľ
RMŽ	Rozdiel v miere zamestnanosti mužov a žien
RMŽ	Rozdiel v miere nezamestnanosti mužov a žien
RMŽ	Rozdiel v miere zamestnanosti mužov a žien vo veku 20-49, bez a s dieťaťom
RMŽ	Rozdiel v odmeňovaní medzi mužmi a ženami
RMŽ	Rozdiel v miere rizika chudoby a sociálneho vylúčenia medzi mužmi a ženami
ND	Podiel žien v národných, regionálnych parlamentoch a vo vláde
ND	Podiel žien na manažérskych postoch
ND	Podiel Rómov v diskriminačnej situácii
ND	Ekonomická aktivita osôb zo zdravotným postihnutím a bez zdravotného postihnutia

Zdroj: Eurostat, EIGE, EU FRA

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

Príloha 4 HP RMŽ a ND na úrovni jednotlivých programov a zabezpečenie monitorovania HP

Tabuľka 2 Monitorovanie HP RMŽ a ND na úrovni programov

	VÝSKUM A INOVÁCIE	KVALITA ŽP	INTEGROVANÁ INFRA-ŠTRUKTÚRA	ĽUDSKÉ ZDROJE	IROP	EFEKTÍVNA VEREJNÁ SPRÁVA	PRV	RYBNÉ HOSPODÁRSTVO	TECHNICKÁ POMOC
Program / OP	Prostredníctvom duálneho prístupu na základe stratégie gender mainstreamingu v rozhodovacích a riadiacich procesoch vo všetkých fázach prípravy a realizácie programu tak, aby sa zohľadňovalo rovnaké zaobchádzanie a podpora žien, aby mohli rovnakou mierou profitovať z EŠIF ako muži. Tento prístup bude integrovaný prostredníctvom procesného riadenia a riadiacej dokumentácie. Druhou časťou duálneho prístupu je podpora HP prostredníctvom realizácie dočasných	Prostredníctvom OP KŽP budú podporované aj projekty, ktorých sekundárnym výsledkom bude vytvorenie nových pracovných miest a zároveň bude zohľadnený princíp rovnosti mužov a žien a odstraňovania horizontálnej rodovej segregácie na trhu práce.	Uplatňovanie tohto princípu v podmienkach OPII spočíva najmä v zabezpečení podmienok prístupnosti fyzického prostredia, dopravy a verejných služieb pre obyvateľov s obmedzenou mobilitou a schopnosťou orientácie.	Tieto princípy sa musia uplatňovať vo všetkých projektoch, a to v prípade potreby aj prostredníctvom zavádzania vyrovňavacích opatrení a aktivít cielených na podporu znevýhodnených skupín. Diskvalifikačné kritérium zdôraznené vo všetkých výzvach.	Tieto princípy sa primerane uplatňujú v IROP, a to prostredníctvom zavádzania vyrovňavacích opatrení a aktivít cielených na podporu znevýhodnených skupín. Pre účinné uplatňovanie HP Rodová rovnosť je v hodnotiacom a výberovom procese žiadostí o ne/návratný finančný príspevok stanovený HP Rodová rovnosť ako diskvalifikačné kritérium.	Inštitút tzv. dočasných vyrovňavacích opatrení. Oprávneným subjektom na ich prijímanie sú o. i. orgány VS a tieto opatrenia majú smerovať k odstráneniu znevýhodnení vyplývajúcich aj z dôvodu rodu alebo pohlavia.	Politika rodovej rovnosti je pokladaná za dôležitú súčasť demokracie, vyrovnaného a trvalo udržateľného rozvoja a Európska únia ju považuje za jednu zo svojich politických priorít. Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV) môže zlepšiť situáciu žien v poľnohospodárskom odvetví.	Uplatňovanie tohto princípu v podmienkach OPRH spočíva najmä v zabezpečení podmienok pre rovnakú dostupnosť pre všetkých, aby nedochádzalo k vylučovaniu ľudí na základe rodu, veku, rasy, etnika, zdravotného postihnutia a pod. Prostredníctvom OPRH budú podporované aj projekty, ktorých sekundárnym výsledkom bude vytvorenie nových pracovných miest a zároveň bude zohľadnený princíp rovnosti medzi mužmi a ženami.	HP rovnosť medzi ženami a mužmi sa uplatňuje aj v rámci OP TP napriek tomu, že aktivity programu nie sú priamo cielené na podporu vyrovňavacích opatrení.

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

	VÝSKUM A INOVÁCIE	KVALITA ŽP	INTEGROVANÁ INFRA-ŠTRUKTÚRA	ĽUDSKÉ ZDROJE	IROP	EFEKTÍVNA VEREJNÁ SPRÁVA	PRV	RYBNÉ HOSPODÁRSTVO	TECHNICKÁ POMOC
	vyrovňavacích opatrení.								
SYSTEM MONITOROVANIA A HODNOTENIA	Proces implementácie plnenia HP bude na projektovej úrovni sledovaný prostredníctvom monitorovacích správ (prostredníctvom popisu vykonaných aktivít, ich výsledkov a vyhodnotením ich príspevku k dosahovaniu stanovených cieľov HP), ako aj kontroly na mieste realizovaných projektov.	Uplatňovanie HP rovnosť medzi mužmi a ženami ako podmienky poskytnutia pomoci bude na projektovej úrovni overované v procese výberu projektov. Proces monitorovania plnenia HP rovnosť medzi mužmi a ženami bude na projektovej úrovni sledovaný prostredníctvom monitorovacích správ, ktorých súčasťou bude výstup obsahujúci informácie o horizontálnom princípe, ako aj kontrolou na mieste realizácie projektov	Prostredníctvom monitorovacích správ, ktorých súčasťou bude samostatný výstup obsahujúci informácie o horizontálnych princípoch (t. j. popis vykonaných aktivít, ich výsledky a vyhodnotenie. ich príspevku k dosahovaniu stanovených cieľov horizontálnych princípoch), ako aj kontrolou na mieste realizácie projektov a následne hodnotením príspevku k cieľom horizontálnych princípoch	Proces monitorovania plnenia HP bude na projektovej úrovni sledovaný prostredníctvom monitorovacích správ v časti 3. Príspevok k horizontálnym princípom, ktorá obsahuje popis vykonaných aktivít a ich výsledkov k dosahovaniu stanovených cieľov horizontálnych princípoch, ako aj kontrolou na mieste realizácie projektov a následne hodnotením príspevku k cieľom horizontálnych princípoch.	Proces monitorovania plnenia HP je na projektovej úrovni sledovaný prostredníctvom monitorovacích správ, ktorých súčasťou bude samostatný výstup obsahujúci informácie o HP (t. j. popisom vykonaných aktivít, ich výsledkov a vyhodnotením ich príspevku k dosahovaniu stanovených cieľov HP), ako aj kontrolou na mieste realizácie projektov a následne hodnotením príspevku k cieľom HP	RO pre EVS bude predkladať orgánu zodpovednému za uplatňovanie HP Rodová rovnosť pravidelnú informáciu o ich plnení, a to vyhodnotením monitorovacích správ a kontrol na mieste v pravidelných časových intervaloch	Riadiaci orgán PRV zabezpečí monitorovanie uplatňovania horizontálnych princípoch prostredníctvom výročných správ. Analytickú, hodnotiacu, strategickú a legislatívnu činnosť pre uplatňovanie horizontálnych princípoch podpory rovnosti mužov a žien, nediskriminácia a prístupnosť bude na národnej úrovni zabezpečovať Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	Proces monitorovania plnenia jednotlivých horizontálnych princípoch bude na projektovej úrovni sledovaný prostredníctvom monitorovacích správ, ktorých súčasťou bude výstup obsahujúci informácie o horizontálnych princípoch, ako aj kontrolou na mieste realizácie projektov a následne hodnotením príspevku k cieľom horizontálnych princípoch.	Identifikácia príspevku k HP RMŽ a ND bude obsahovať iba konštatovanie, že Projekt je v súlade s horizontálnym princípom rovnosť mužov a žien a nediskriminácia. Uplatňovanie HP RMŽ a ND bude v prípade relevance vyzvania na projektovej úrovni overované v procese výberu projektov, ako aj v procese monitorovania a kontroly projektov. Proces monitorovania plnenia HP bude na projektovej úrovni sledovaný prostredníctvom ukazovateľov (iné údaje), ktoré je žiadateľ povinný uvádzať v monitorovacích správach.

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

Príloha 5 Kontextové ukazovatele UR

Tematické oblasti udržateľného rozvoja sa v EÚ odvíjajú od prijatej a platnej stratégie Trvalo udržateľného rozvoja EÚ. Pre sledovanie stanovených cieľov bol vytvorený súbor ukazovateľov oficiálne sledovaný prostredníctvom údajov Európskeho štatistického úradu (Eurostat). Podľa mandátu Rady Eurostat doteraz publikoval šesť vydaní monitorovacích správ raz za dva roky, posledné vydanie z 1. septembra 2015. Správa hodnotí kvalitatívny pokrok smerom k cieľom a zámerom UR EÚ prostredníctvom súboru cca 130 merateľných ukazovateľov UR, pričom sa ale hodnotenie zameriava na 9 hlavných oblastí a ukazovateľov.

Téma/ Strategická oblasť UR	Hlavný ukazovateľ
Socio-ekonomický rozvoj	Reálny HDP na obyvateľa, miera rastu
Sociálne začlenenie	Počet ľudí v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia
Demografické zmeny	Počet ľudí v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia
Verejné zdravie	Dĺžka života v zdraví a predpokladaná dĺžka života pri narodení a podľa pohlavia
Zmena klímy a energetika	Emisie skleníkových plynov, Primárna spotreba energie
Udržateľná doprava	Spotreba energie v doprave a v pomere k HDP
Prírodné zdroje	Spoločný index vtáctva
Globálne partnerstvo	Oficiálna rozvojová pomoc ako podiel na hrubom domácom dôchodku
Dobre spravov. spoločnosť	Nie je definovaný

Zdroj: Eurostat

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

Príloha 6 Dokumenty EÚ relevantné pre HP UR

Current Sustainable Development Strategy (2006): European Council DOC 10917/06

European Council conclusions 14 December 2007 (§ 56)

2009 Review of the EU Sustainable Development Strategy COM (2009) 400

First Progress Report (October 2007) + Staff Working Paper

Eurostat 2007 monitoring report

Publication of a Handbook for the Peer Review of National Sustainable development Strategies

Commission Communication "On the review of the Sustainable Development Strategy - A platform for action" COM(2005) 658 final

Commission Communication "Draft Declaration on Guiding Principles for Sustainable Development" COM(2005) 218 final, 25.5.2005

Commission Communication "The 2005 Review of the EU Sustainable Development Strategy: Initial Stocktaking and Future Orientations" COM(2005) 37, 9.2.2005

The European Commission sets a positive agenda for the 2005 review of the Sustainable Development Strategy (press release IP/05/156 of 09/02/2005)

Commission Communication "The World Summit on Sustainable Development one year on: implementing our commitments" COM(2003) 829 final

Commission Communication "Towards a global partnership for Sustainable Development" COM(2002) 82 final, adding a global dimension to the EU Sustainable Development Strategy

Commission Communication "A sustainable Europe for a better world: A European strategy for Sustainable Development" COM(2001) 264 final

Commission proposes bold EU strategy for sustainable development (press release IP/01/710 of 16/05/2001)

http://ec.europa.eu/environment/sustainable-development/SDGs/index_en.htm

A decent life for all: ending poverty and giving the world a sustainable future

An overarching post-2015 framework

A decent life for all: from vision to collective action

A transformative post-2015 agenda

A Global Partnership for Poverty Eradication and Sustainable Development after 2015

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Prieběžné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

Príloha 7 Príklad ukazovateľov pre OP Val

Fond	Kód	Názov ukazovateľa	Definícia/metóda výpočtu	Merná jednotka	TC	IP - Nar.	Platnosť	OP	PO	Relevancia k HP
EFRR	P0054	Finančná podpora „shortlisted“ projektov Horizontu 2020 so slovenskou účasťou podporených z OP Val	Suma podporených „shortlisted“ projektov v rámci Horizontu 2020 so slovenskou účasťou. V prípade, že projekty so slovenskou účasťou budú hodnotené ako kvalitné, ale nebudú financované z dôvodu nedostatku finančných zdrojov EÚ (tzv. „shortlisted“ projekty), tieto bude možné preorientovať smerom k OP a financovať v zmysle pravidiel OP.	EUR	1	1a	A	OPVal	1.	UR
	P0055	Finančná podpora podujatí na popularizáciu ochrany práv duševného vlastníctva a transferu technológií	Suma podpory poskytnutá na financovanie podujatí na zvyšovanie povedomia vedeckej komunity o dôležitosti ochrany duševného vlastníctva a celého procesu transferu technológií, ktorých cieľom je zvyšovanie povedomia o potrebe ochrany a komercializácie duševného vlastníctva a vytváranie odborného zázemia kapacít venujúcich sa realizácii transferu technológií v SR	EUR	1	1a	A	OPVal	1.	UR
	P0056	Finančná podpora poskytnutá na podporné služby expertov na duševné vlastníctvo a transfer technológií	Suma podpory poskytnutá na finančné krytie expertných podporných služieb špičkových domácich i zahraničných expertov na transfer technológií a ohodnotenie komerčného potenciálu výsledkov VaV, ktorí výskumným inštitúciám pomáhajú zabezpečiť ochranu vytvoreného duševného vlastníctva a na zapltenie potrebných expertov (patentových zástupcov, prekladateľov, licenčných expertov)	EUR	1	1a	A	OPVal	1.	UR

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

Fond	Kód	Názov ukazovateľa	Definícia/metóda výpočtu	Merná jednotka	TC	IP - Nar.	Platnosť	OP	PO	Relevancia k HP
	P0057	Finančná podpora poskytnutá na podporu a registráciu práv duševného vlastníctva	Suma podpory poskytnutá na podporu a registráciu práv duševného vlastníctva formou zaplataenia prihlasovacích a udržiavacích poplatkov na medzinárodné patenty	EUR	1	1a	A	OPVal	1.	UR, RN
	P0058	Finančná podpora poskytnutá na rekonštrukciu a modernizáciu zariadení výskumnej infraštruktúry	Suma podpory poskytnutá na rekonštrukciu, modernizáciu a ďalší rozvoj infraštruktúry a technologického zázemia výskumných inštitúcií mimo podnikateľského sektora v oblastiach špecializácie RIS3 SK. V rámci podporených projektov sa bude realizovať nevyhnutný upgrade a modernizácia výskumných centier/infraštruktúr podporených v rokoch 2007 – 2013, ako aj vzdelávacej infraštruktúry/vybavenia výskumne orientovaných študijných programov pre potreby praxe. Vytvorenie novej infraštruktúry/nových výskumných centier bude možné v segmentoch, v ktorých neboli doposiaľ realizované žiadne investície do VaV, pokiaľ bude uvedená investícia v súlade s oblasťami špecializácie definovanými RIS3 SK a súčasne bude využívať komplementárne/synergické investície do výskumnej infraštruktúry zrealizované v programovom období 2007 – 2013, ak to bude vhodné a možné.	EUR	1	1a	A	OPVal	1.	UR, RN

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

Fond	Kód	Názov ukazovateľa	Definícia/metóda výpočtu	Merná jednotka	TC	IP - Nar.	Platnosť	OP	PO	Relevancia k HP
	P0059	Finančná podpora v rámci komplementárneho financovania schválených projektov Horizontu 2020 so slovenskou účasťou z OPVal	Suma podpory komplementárneho financovania schválených projektov Horizontu 2020 zo slovenskou účasťou. Realizácia schválených projektov v rámci európskych výskumných/mobilitných programov a iniciatív si často môže vyžadovať ďalšie výdavky na to, aby sa cieľ projektu naplnil v maximálne možnej miere. Komplementárne financovanie schválených projektov na medzinárodnej úrovni nebude umožňovať pokrytie povinného financovania, ale bude umožňovať pokrytie dodatočných výdavkov v rámci schválených projektov na medzinárodnej úrovni, napr. prístroje/zariadenia, ktoré umožnia riešiť schválený projekt kvalitnejšie a s lepšími výsledkami, resp. umožnia rozšíriť využitie jeho výsledkov/ďalší výskum.	EUR	1	1a	A	OPVal	1.	UR

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Priebežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

Príloha 8 Personálne zabezpečenie

Zoznam expertov pracujúcich na zadaní:

Mgr. Miloš Beňov – expert, HP RMŽ a ND

Mgr. Denisa Černoorská – expert, HP RMŽ a ND

Mgr. Richard Filčák, MSc., PhD. – expert, HP UR

Milan Gajdoš, MBA – expert, HP UR

Ing. Jozef Géci – projektové riadenie

Ing., Mgr. Dagmar Gombitová – vedúca tímu hodnotiteľov

PhDr. Martina Šimová – projektové riadenie

Mgr., Ing. Daniel Škobla, PhD. – expert, HP RMŽ a ND

Marek Vanko, MBA, PhD. – projektové riadenie

Ing. Tomáš Varga – expert, HP UR

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Pribežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

Príloha 9 Zoznam osôb zapojených do rozhovorov

Meno		Program	Inštitúcia
Jaroslav	Adamkovič	RO OP II	MDVRR SR
Tatiana	Bagiová	RO OP ĽZ	MPSVaR SR
Veronika	Balážová	RO IROP	MPRV SR
Peter	Balún	Interreg V-A PL-SK	MPRV SR
Marcela	Bezdičková	RO OP ĽZ	MPSVaR SR
Michal	Blaško	NKB Interreg Central Europe/Danube	UV SR
Pavol	Borovský	RO OP KŽP	MŽP SR
Vladimír	Bořík	RO OP VaI	MŠVVŠ SR
Stanislav	Bruna	SO IROP / RIÚS	BSK
Pavol	Bžán	RO OP II	MDVRR SR
Monika	Csonková	Interreg V-A SK-AT Interreg V-A SK-CZ	MPRV SR
Marta	Černáková	SO OP ĽZ	MŠVVŠ SR
Peter	Čmiko	RO OP II	UPPVI SR
Zuzana	Čupková	RO OP II	UPPVI SR
Miriám	Danková	RO OP RH	MPRV SR
Miroslava	Dianišková	Interreg Europe	MH SR
Dušan	Dudík	IA OP ĽZ	MPSVaR SR
Linda	Espinoza	SO OP ĽZ	MV SR
Kamila	Gejdošová	URBACT	MDVRR SR
Dana	Guráňová	RO OP II	MDVRR SR
Pavol	Hajník	RO OP II	MDVRR SR
Ladislav	Hegyí	HP RMŽ a ND	MPSVR SR
Peter	Heriban	NKB Interreg Central Europe/Danube	UV SR
Erika	Horanská	URBACT	MDVRR SR
Petronela	Horváthová	Interreg V-A SK-CZ	MPRV SR
Miroslava	Hrušková	RO OP KŽP	MŽP SR
Kamil	Huslica	RO OP RH	MPRV SR
Božena	Igliarová	RO OP ĽZ	MPSVaR SR
Jana	Juhászová	RO PRV	MPRV SR
Adam	Kamenský	ENI CBC HUSKROUA	VATI
Gabriela	Karovičová	RO OP ĽZ	MPSVaR SR
Petra	Koleková	SO OP KŽP	MV SR
Jakub	Kollár	IA OP ĽZ	MPSVaR SR
Ján	Kollárčik	RO OP EVS	MV SR
František	Koločány	NKB Interreg Central Europe/Danube	UV SR

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Pribežné hodnotenie pokroku implementácie HP UR a HP RMŽ a ND na úrovni programov

Záverečná správa

Máj 2017

Meno		Program	Inštitúcia
Gabriela	Kopcová	SO OP Val	MH SR
Eva	Kordiaková	RO OP LZ	MPSVaR SR
Róbert	Korec	SO OP LZ	MV SR
Jana	Kvetková	Interreg V-A SK-CZ	MPRV SR
Katarína	Lengyelová	Interreg V-A SK-HU	MPRV SR
Dagmar	Litterová	HP RMŽ a ND	MPSVR SR
Juraj	Markovič	RO OP II	MDVRR SR
Petra	Masáčová	Interact	BSK
Tamara	Matulíková*	ESPO	MDVRR SR
Adriana	Mesárošová	RO OP LZ	MPSVaR SR
Jana	Minarovičová	SO OP LZ	MV SR
Miloslava	Molnárová	RO OP LZ	MPSVaR SR
Iveta	Námerová	Interreg V-A SK-HU	MPRV SR
Monika	Ňarjašová	Interreg V-A SK-AT	MPRV SR
Jozef	Nemec	RO OP KŽP	MŽP SR
Iveta	Novomestská	HP RMŽ a ND	MPSVR SR
Alexandra	Novotná	Interreg V-A SK-AT	MPRV SR
Karol	Pavelka	SO OP KŽP	MV SR
Renáta	Pečová	RO IROP	MPRV SR
Karin	Radecká	RO PRV	MPRV SR
Petra	Rosinčinová	SO OP LZ	MŠVVŠ SR
Eva	Ruppová	RO PRV	MPRV SR
Peter	Sabol	RO OP LZ	MPSVaR SR
Henrieta	Somogyi	Interreg V-A SK-AT	MPRV SR
Ján	Šesták	RO OP II	MDVRR SR
Ladislav	Šimko	HP UR	ÚPPVI
Janette	Šipková	IA OP LZ	MPSVaR SR
Edmund	Škorvaga	SO OP Val	MH SR
Monika	Škrabáková	RO IROP	MPRV SR
Martin	Šovčík	RO OP II	MDVRR SR
Branislav	Šváč	RO OP LZ	MPSVaR SR
Denisa	Tekulová	Interreg V-A PL-SK	MPRV SR
Rudolf	Trebatický	RO PRV	MPRV SR
Andrej	Trtala	Interreg Europe	MH SR
Andrea	Uhrínová	RO OP Val	MŠVVŠ SR
Jana	Valentíková	RO OP LZ	MPSVaR SR
Peter	Vlček	RO OP EVS	MV SR
Ivan	Zemko	NKB Interreg Central Europe/Danube	UV SR

* telefonické interview